16 ՄԱՅԻՍ 2007 ՕՐԵՔՇԱԲԹԻ 91 (3743)

Ազգ

Azg

Հայաստանն ու Ադրբեջանը՝ «համակարգչային գողության վարոեն»

Հայաստանը, Մոլդովան եւ Ադրբեջանը, US Business Software Alliance կազմակերպության հրապարակած զեկույցի համաձայն, աշխարհում առանձնացել են համակարգչային ծրագրերի գողությամբ: Զեկույցում նշվում է, որ այս երեք երկրներում 20 ծրագրերից միայն մեկն է թողարկվում օրինական ճանապարհով: Աշխարհի մակարդակով նախորդ տարվա կտրվածքով բոլոր համակարգիչներում տեղադրված ծրագրերի 35 տոկոսը եղել է անօրինական: «Ազատության» տեղեկացմամբ, համակարգչային ծրագրերի օրինականության տեսակետից «ամենապարտաճանաչ» երկրներն են Միացյալ Նահանգները, Նոր Զելանդիան եւ ճապոնիան:

«Քաղաքակրթեցինք» ընտրությունները եւ ստացանք «+»-ներ

Բայց բովանդակությունը մնաց էլի նույնը

Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Երբ միջազգային դիտորդական առաքելությունը Հայաստանում ընտրությունների առնչությամբ հայտարարեց նախորդի համեմատ առաջընթացի ու միջազգային պարտավորություններին համապատասխանության մասին, բնավ էլ մեղադրելու չէր անուշադրության կամ էլ անհրաժեշտ հմտությունների բացակայության մեջ: Եվ եթե նախապես չինչեց, թե խորհրդարանական ընտրությունները «ազատ ու արդար» էին, ապա այդտեղ տրված գնահատականներում միանգամից ի հայտ եկավ երկու որակումներն էլ՝ ուղեկցվելով «ընդհանուր առմամբ» մեղմացմամբ:

Եվրոմիության նախագահությունն իր հերթին օգտագործեց «ընդհանուր առմամբ ազատ եւ արդար» որակումը, Հայաստանում Միացյալ Նահանգների դեսպանությունն արձանագրեց խորհրդարանական ընտրությունները որպես «ավելի հաջող»: Երեկ էլ զարմանալիորեն դրական գնահատականների շարքը լրացրեց նաեւ ԱՄՆ Պետդեպարտամենտը:

Շնորհավորելով մեզ եւ համաձայնելով միջազգային դիտորդների կարծիքին ընտրական ենթակառուցվածքների կատարելագործված լինելու մասին՝ Պետդեպարտամենտի մամլո քարտուղար Թոմ Քեյսին միջազգային չափանիշներին համապատասխանության ուղղությամբ առաջընթաց քայլ է համարել այս ընտրությունները: Ու թեեւ առաջընթաց կա նախորդ ընտրությունների համեմատ՝ ԱՄՆ Պետդեպարտամենտի ներկայացուցիչը նշել է, որ ընտրություններն ամբողջությամբ չէ, որ համապատասխանել են միջազգային չափանիշներին: «Հայաստանը դեռեւս պետք է աշխատի այդ ուղղությամբ», կարեւորել է Քեյսին:

Տես էջ 2

Ստորագրահավաք «Ազգի» կայքէջում՝

Լեւոն Գուլյանի մահվան հանգամանքների արդարացի քննության համար

ՖՈՏՈԼՈՒՐ

Դեռեւս անհասկանալի հանգամանքներում մահացած 31-ամյա Լեւոն Գուլյանի մերձավորները երեկ դիմել էին «Ազգի» խմբագրություն եւ խնդրում էին մեր կայքէջում ստորագրահավաք կազմակերպել՝ «ապրիլի 12-ին ներքին գործերի նախարարության շենքում խոշտանգված եւ սպանված» իրենց հարազատի մահվան հանգամանքների մանրամասն հետաքննություն անցկացնելու պահանջով:

Պաշտոնական վարկածի համաձայն, հարցաքննության կանչված Լեւոն Գուլյանը երկրորդ հարկի պատուհանից վայր է ընկել ու մահացել, իսկ նրա կինը՝ Զեմմա Գուլյանը եւ ընկերները պնդում են, որ նրան սպանել են: Ողբերգությանը հասարակական հնչեղություն հաղորդելու միջոցով նրանք փորձում են հասնել ճշմարտության բացահայտմանը:

Լեւոն Գուլյանն իբրեւ վկա հարցաքննության էր կանչվել սեփական սաունայի մոտ սպանված Ստեփան Վարդանյանի գործով:

Նրանք, ովքեր կմիանան ստորագրահավաքին, կարող են նշել իրենց անուն-ազգանունը, զբաղվածությունը, պաշտոնը (եթե ունեն): Կ. Դ.

(Այս կապակցությամբ ավելի մանրամասն կարդալ էջ 2-ում)

ՀԱԼԱՅՕՂԼՈՒՆ ՊՈՐՁՈՒՄ Է ՎԱԽԵՑՆԵԼ

«Հայկական ոնդումները կմասնատեն Եվրոմիությունը»

Հայտարարում է Թուրքական պատմական ընկերության նախագահը

Մայիսի 12-ին «Հայկական հարցը» թեմայով Անթալիայում կազմակերպված համաժողովին Թուրքական պատմական ընկերության նախագահ պրոֆ. Յուսուֆ Հալաչօղլուն նախ ընդգծել էր, որ Հայոց ցեղասպանության ճանաչման դրսեւորումները նպատակամղված են թուրքական պետության մասնատմանը, ապա եւ ավելացրել. «Ճանաչման որոշումները չեն կարող պարտավորեցնող լինել Թուրքիայի համար»:

Թուրքական թերթերը Հալաչօղլուի իրարամերժ այս հայտարարություններին արձագանքել էին հաջորդ օրը: Արձագանքները, ըստ երեւույթին, չեն բավարարել «Զամանին», որ այս թերթը մայիսի 14-ին վերստին արձագանքելու կարիք է զգացել:

«Զամանի» արձագանքից պարզվում է, որ Հայոց ցեղասպանության ճանաչման որոշումները Թուրքիայից բացի մասնատման սպառնալիքի տակ են դնում նաեւ Եվրոմիությանը: Ինչո՞ւ: Հարցի պատասխանը այդ նույն համաժողովում ուղղել է Հալաչօղլուն: «Զամանի» վկայությամբ, նա Եվրոպայի համար երջադարձային է համարել նախագահի պաշտոնում Նիկոլա Սարկոզիի ընտրությունը, ասելով. «Այսուհետեւ Ֆրանսիան լինել-չլինելու կռիվ է տալու, որովհետեւ Սարկոզին լուրջ հակազդեցությունների է բախվել: Թուրքիայի անդամակցությունը մերժելու Սարկոզիի նկրտումները մեծ դժվարությունների առջեւ են կանգնեցնելու ԵՄ-ին»:

Թուրքական պատմական ընկերության նախագահը միաժամանակ Ֆրանսիայի նորընտիր նախագահից պահանջել է հրաժարվել ինչպես ԵՄ-ին Թուրքիայի անդամակցությունը մերժելու, այնպես էլ Հայոց ցեղասպանության ուրացումը քրեորեն պատժող օրինագծին ընթացք տալու համառությունից եւ նախազգուշացրել է նրան, որ այլապես մյուս երկրները Ֆրանսիային կմեղադրեն Ալժիրում ու Ռուանդայում ցեղասպանություն կատարելու մեջ, իսկ դա կհանգեցնի ԵՄ-ի մասնատմանը:

Հ. Ջ.

ԵՄ-ը նախապայման է դնում Մոսկվայի հետ բանակցելու համար

Եվրոմիությունը պատրաստ չէ բանակցություն սկսել Ռուսաստանի հետ գործընկերության ու համագործակցության նոր համաձայնագիր կնքելու համար: ԵՄ արտաքին քաղաքականության եւ անվտանգության գերագույն հանձնակատար Խավիեր Սոլանան երեկ հայտարարել է. «Մենք հույս ունենք ԵՄ-Ռուսաստան նոր համաձայնագրի շուրջ բանակցություններ սկսել մայիսի 17-18-ը Սամարայում կայանալիք գագաթաժողովում: Բայց, ցավոք, դա անհնար է, քանի որ մեր առջեւ դեռ ծառացած է լեհական մսի ու բանջարեղենի ներմուծման վրա Ռուսաստանի հաստատած արգելքի խնդիրը»:

Պ. Ք.

Կրթության նախարարության մանվածապատ հաղորդագրությունը դիմորդների համար

Հայաստանի կրթության եւ գիտության նախարարի հրամանով հաստատվել են հունիսի 1-ին հանրապետությունում կայանալիք պետական ավարտական եւ միասնական քննությունների գնահատման չափանիշները: Ըստ այդմ, հաշվի առնելով ՀՀ կրթության մասին օրենքը, որի համաձայն բուհերի ընդունելության քննությունների ցանկը կառավարության կողմից հաստատվում է մինչեւ տվյալ ուսումնական տարվա դեկտեմբերի 1-ը, եւ այս տարվա հաստատված ցանկով, բուհերի ընդունելության քննության ցանկում նշված է «Հայոց լեզու» առարկան, որոշվել է միասնական քննության գնահատականում չներառել գրականության առաջադրանքների միավորը:

Այսպիսով, բուհերի ընդունելության քննության համար մրցութային համարվող «Հայոց լեզու» առարկայի համար գնահատվելու են միասնական քննության միայն հայոց լեզվի 60 առաջադրանքները: Այս 60 միավորը համարժեքացվելու է 20 միավորի: 20 միավորի է համարժեքացվելու նաեւ միասնական քննության Ա մակարդակի, ինչպես նաեւ ավարտական քննության 50 առաջադրանքների գնահատականը:

«Ազգն» իր առաջիկա համարում կփորձի առավել հասակ բացատրել այս հաղորդագրության իմաստը:

Իրանը, անգամ ԱՄՆ-ը հայտի դեպքում կարող են անդամակցել ՀԱՊԿ-ին

Հավաքական անվտանգության պայմանագրի կազմակերպության (ՀԱՊԿ) գլխավոր քարտուղար Նիկոլայ Բորդյուժան հայտարարել է, որ համապատասխան հայտի դեպքում Իրանը կարող է դառնալ այդ կազմակերպության անդամ: «Վրեմյա նովոստեյ» թերթին հարցազրույցի համաձայն, Բորդյուժան նշել է, որ ՀԱՊԿ-ն զուտ ռազմական բլոկ չէ, այլ ՄԱԿ-ում գրանցված միջազգային կազմակերպություն, որի անդամներ Ռուսաստանի, Բելառուսի, Ղազախստանի, Ուզբեկստանի, Կիրգիզիայի, Տաջիկստանի եւ Հայաստանի շարքերը ցանկության դեպքում կարող է լրացնել նաեւ Միացյալ Նահանգները:

Ա. Հ.

Որտե՞ղ էին ի վերջո Երեւանի երթուղային տաքսիները մայիսի 12-ին

Ըստ Երեւանի քաղաքապետարանի ու «Երեւանտրանսի», դրանք ոչ թե ընտրատեղամասերում էին, այլ երթուղիներում

ԱԲԵԼ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Երթուղային տաքսիներով առաս Երեւանը մայիսի 12-ին հանկարծ զգաց դրանց ակնհայտ անբավարարություն: Պատճառը, ինչպես պատահել է նախկինում, ոչ հանկարծ տեղացած ձյունն էր, ոչ էլ գազի անակնկալ թանկացումը: Ինչպես արդեն նշել էինք, քաղաքային տրանսպորտն այդ օրը կիսակաթվածահար վիճակում էր հայտնվել, քանի որ «նորին մեծություն» երթուղայիններին գնատերերից շատերը կամ նրանց հովանավորյալները որոշել էին պատգամավոր ընտրվել մեծամասնական ընտրատարածքից, եւ այդ երթուղիների միկրոավտոբուսները ընտրական տեղամասեր էին փոխադրում իրենց ընտրողներին: Թե ո՞ր երթուղիները ամբողջովին կամ մասամբ մնացել էին առանց դրանց սպասարկող միկրոավտոբուսների, նշվել էր ինչպես **«Ազգում»**, այնպես էլ այլ թերթերում: Նշել էինք նաեւ, որ ամենայն հավանականությամբ, հիշյալ փաստը Երեւանի քաղաքապետարանը չէր «նկատի», ինչի հավաստիացումը ստացանք Երեւանի քաղաքապետարանից մեր հարցերին տրված երեկվա պատասխաններից:

Պարզվում է, որ «ներքաղաքային միկրոավտոբուսային երթուղիներում շահագործվել են շարժման գրաֆիկներով շաբաթ օրերի համար նախատեսված անհրաժեշտ թվով մեքենաներ» եւ «այդ քանակները չեն տարբերվում նախորդ շաբաթ կամ կիրակի օրերի տվյալներից»:

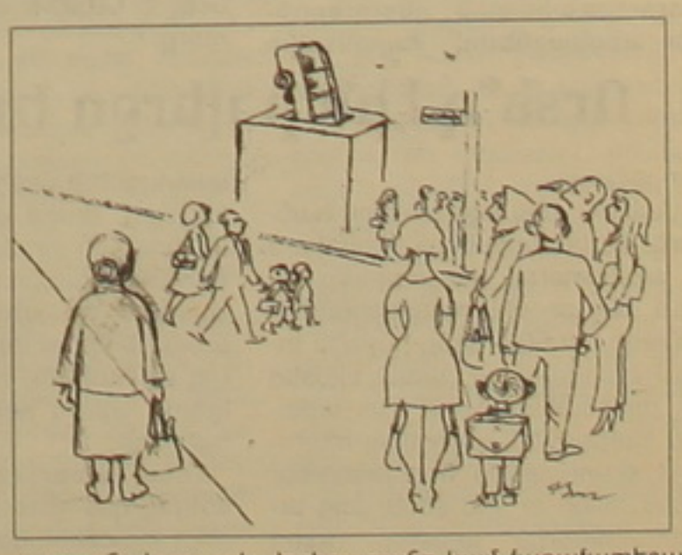

Դժվար է ենթադրել, որ «Երեւանտրանսի» տնօրենի պաշտոնակատար Կ. Եդիգարյանը կամ քաղաքապետարանի տրանսպորտի վարչությունը (պատասխանատուի ազգանուն նշված չէր) տեղյակ չեն Երեւանում մայիսի 12-ին տիրող տրանսպորտի վիճակին: Նրանք հավանաբար Երեւանում էին եւ ինչ-որ տեղամասում կատարում էին իրենց քաղաքացիական պարտքը: Հետեւաբար, նրանք պետք է որ տեսած լինեին իրենց ուղերթերը ընտրատեղամասեր տեղափոխած միկրոավտոբուսներին:

Տես էջ 2

Մեկնաբանություն

Փախուստի փո՞րձ, թե՞ սպանություն

Առդեն մի քանի օր «Պանդոկ» ռեստորանի տնօրեն Լեւոն Գուլյանի ընտանիքը, հարազատներն ու նրան ճանաչողները իրենց բողոքի ձայնն են բարձրացնում անհասկանալի ու անընդունելի հանգամանքներում կատարված «ինքնասպանության» դեմ: Հանգուցյալի քույրերը եւ կինը՝ Լիլիթ, Առմինե եւ Ջեմմա Գուլյանները երեկ Ժուռնալիստի տանը հրավիրած ասուլիսում պնդում էին, որ կատարվածը ոչ ինքնասպանությունն է, ոչ էլ փախուստը: «Առանց որեւէ ծանուցագրի իմ եղբորը՝ Լեւոն Գուլյանին բերման են ենթարկել Շենգավիթի ոստիկանության բաժին մայիսի 9-ի լույս 10-ի գիշերը, ժամը 03-ին ու միայն մեկ օր անց՝ մայիսի 11-ի երեկոյան ազատ արձակել՝ հաջորդ օրը ներկայանալու պայմանով: Լեւոնին որպես վկայի սկսել են հարցաքննել ու պահանջել են, որ հայտնի, թե մայիսի 9-ին «Պանդոկ» ռեստորանի դիմացի մայթին գտնվող «Բոլերո» սաունայի սեփականատեր Ստեփան Վարդանյանի սպանության մասին ինչ տեղեկություններ ունի: Իսկ երբ եղբայրս ասել է, որ տեղյակ չէ, ու կոիվ անողներին խնդրել է ավելի հեռու գնալ, չխանգարել իր հաճախորդների հանգիստը, նրան ծեծի է ենթարկել ոստիկանության Շենգավիթի բաժնի պետի օգնականով տեղակալ, փոխգնդապետ Հովիկ Սողոմոնյանը»:

Մայիսի 12-ին Լեւոն Գուլյանը ներկայացել է ոստիկանություն, նրան երկու ժամով թույլ են տվել, որ գնա ընտրության ու հետ գա: Ահա հենց հարցերի հարցը մնում է այստեղ. եթե Լեւոնը, ինչպես նշված է ոստիկանության տարածած հաղորդագրության մեջ «ջուր է խնդրել ու օգտվելով, որ սենյակում այլ մարդ չկա, պատուհանից փորձել է փախչել, վայր է ընկել ու մահացել», եթե փախուստի տրամադրություն ուներ, ապա չէր ներկայանա ընտրության գնալուց հետո:

Երեկվա ասուլիսին ներկա մեկ տասնյակ ՀԿ-ները միացան հանգուցյալի հարազատների պահանջներին ու համատեղ հայտարարությամբ հանդես եկան: ՀՀ նախագահին, վարչապետին, ԵԱՀԿ գրասենյակին, միջազգային իրավապաշտպանական կազմակերպություններին հղած դիմումներում հստակ պահանջ կա «բացահայտել եւ պատժել մեղավորներին, անկախ դիրքից ու կոչումից»: Քաղաքացիական հասարակության ինստիտուտի ՀԿ-ի ղեկավար Լարիսա Ալավերդյանը, դատարտելով կատարվածը նշեց, որ «կատարվածի համար պատասխանատու է ոստիկանության ղեկավարությունը, քանի որ մարդուն տանում են ոստիկանություն ու նրա դիակն է «տրվում» հարազատներին: Ինչո՞ւ չեն ապահովել անձի անվտանգությունը հենց ոստիկանության շենքում: Մնում է մտածել, որ ոչ մեկս ապահովված չենք մեր երկրում»: Ինչպես հանգուցյալի հարազատներին մայիսի 15-ի առավոտյան տեղեկացրել էին երեք փաստաբանները՝ Արթուր Գրիգորյանը, Նարինե եւ Ռոբերտ Ռշտունիները, «առանց որեւէ պատճառի հրաժարվել են», ասաց Լեւոնի քույր Լիլիթը ու տեղեկացրեց, որ փաստաբան Ա. Գրիգորյանը բժիշկների հետ մասնակցել է դիահերձմանը, ըստ նրա, Լեւոնի գլուխն ամբողջովին փշրված է, կողերին հետքեր կան, ուսը՝ ջարդուփշուր, մարմինն՝ ամբողջովին խեղված, ոտքերի տակ կաթսուկներ են»:

Հանգուցյալի հարազատները պատասխաններով ասուլիսից հետո խնդրեցին ՀՀ ոստիկանության շեֆ, գեներալ-մայոր Արամ Սարգսյանին մեկ ժամ անց բանակցեց ու հանգուցյալի հոր, կնոջ, քույրերի եւ «Համայնք եւ իրավունք» ՀԿ-ի իրավապաշտպան Սամվել Մկրտչյանի հետ հանդիպեցին ՀՀ ոստիկանապետի տեղակալներ Արարատ Մահտեսյանը, Արմեն Երիցյանը: Ջեռք է բերվել համաձայնություն գործը թափանցիկ հետաքննելու, ընտանիքին թույլ է տրվելու անկախ դատափորձաքննության հրավիրելու, մեղավորներին անկախ դիրքից պատժելու եւ բացահայտված տեղեկությունների մասին տեղեկացնելու շուրջը: Ե՛վ հանգուցյալի հարազատներին, եւ լրագրողներին ցույց տվեցին այն սենյակը ու դեպքի վայրը, որտեղից «վայր է ընկել փախուստի պահին» ու մահացել Լեւոն Գուլյանը՝ 30 որպես հետո իր ոտքով ոստիկանություն ներկայանալուց հետո: Լեւոնի հայրը դեպքի վայրը դիտելուց հետո պնդեց. «Չեմ կարող համոզվել, որ իմ որդին այդքան վնասվածքներ, որ նշված են նախնական դատաբժշկի եզրակացության մեջ, սացել է այդ պատուհանից ընկնելուց, երբ նա սպորտսմեն էր ու լավ մարզված: Թող ապացուցեն: Մենք մնում ենք մեր կարծիքին, որ նրան ծեծելով սպանել ու դուրս են շպրտել: Մենք այնքան ժամանակ չենք հուսահատվի իսկությունը ու մեղավորները չպատժվեն»: ՀՀ ոստիկանությունում կատարվում է նաեւ ծառայողական հետաքննություն:

Մարիետա Մարտիրոսյան

«Քաղաքակրթեցինք» ընտրությունները եւ...

1-ին էջից

Հարավային Կովկասում Եվրամիության հատուկ ներկայացուցիչ Պիտեր Սեմնեբին, «Մեդիամաքսի» տեղեկատվությամբ, հայտարարել է, որ Հայաստանը հաղթել է քննությունը, եւ դա լավ հիմք է ԵՄ-ի համագործակցության շարունակման համար: Միեւնույն ժամանակ Սեմնեբին հիշեցրել է, որ «Հայաստանը չի սպասել կատարյալ գնահատական», կան չլուծված խնդիրներ, որոնք պետք է վերացվեն մինչեւ 2008 թ. նախագահական ընտրությունները:

Եվրամիության Եվրոպական հարեւանության քաղաքականության եւ արտաքին հարցերով հանձնակատար Բենիտա Ֆերերո-Վալներն իր «+» գնահատականն է տվել Հայաստանի ԱԺ ընտրություններին: «Մեծամասամբ միջազգային չափանիշներին համապատասխանող խորհրդարանական ընտրություններ անցկացնելով՝ Հայաստանը կարեւոր քայլ կատարեց Եվրոպական նոր հարեւանության քաղաքականության գործողությունների ծրագրի հիմնական ուղղություններից մեկի իրագործման ճանապարհին», հայտարարել է հանձնակատարը:

ՆԱՏՕ-ի գլխավոր քարտուղար Յաապ դե Հոոպ Սխեֆերն էլ գոհունակություն է հայտնել միջազգային դիտորդների գնահատականով՝ մյուսների նման կոչ անելով ՀՀ իշխանություններին մանրամասն ուսումնասիրել բողոքները եւ աշխատել միջազգային դիտորդների նշած խնդիրների լուծման ուղղությամբ: «ՆԱՏՕ-ն կշարունակի աջակցել բարեփոխումներին եւ «Գործընկերություն հանուն խաղաղության» ծրագրի շրջանակներում մեր ամուր համագործակցության շարունակականությանն ուղղված Հայաստանի ջանքերին», նշել է ՆԱՏՕ-ի գլխավոր քարտուղարը:

Յուրօրինակ է Ռուսաստանի դիրքորոշումն այս հարցի առնչությամբ, քանի որ Մոսկվան, կրկին շարադրելով այս ընտրությունների անցկացման դրական կողմերը, հայտարարում է. «Մոսկվայում հիմքեր ունեն մտածելու, որ բազմակողմ փոխշահավետ դաշնակցային գործընկերությունը Երեւանի հետ կխորանա, ինչի համար խթան կլինեն Ռուսաստանի եւ Հայաստանի նախագահների վերջին հանդիպումներում ձեռք բերված պայմանավորվածությունները»:

Այս ամենի ֆոնին մնում է միայն փաստել, որ ընտրական տեխնոլոգիաների «քաղաքակրթումը» եւ նախկին կոպիտ մեթոդներից հրաժարումն արդյունք տվեցին: Բայց թե դա որքանով է արտացոլում իրականությունն ու որքանով է զերծ կեղծիքներից, բնավ էլ չի կարող միջազգային դիտորդների որակումներին համահունչ գնահատական սպասվել:

Որտե՞ղ էին ի վերջո Երեւանի երթուղային...

1-ին էջից

Սակայն, եթե այդ ամենով հանդերձ, «Երեւանտրանսի» ղեկավարն ու տրանսպորտի վարչությունը ասում են, որ միկրոավտոբուսների քանակը նույնն է եղել, ինչպես լինում է սովորաբար, ապա այստեղ այլ պատճառներ կան: Ըստ առաջին տարբերակի, վերոնշյալ պարոնայք տեսողության հետ խնդիրներ ունեն, քանի որ չեն տեսել այդ երթուղայիններին այնտեղ, որտեղ նրանք կային եւ տեսել են այնտեղ, որտեղ նրանք չկային:

Չի բացառվում մեկ այլ տարբերակ՝ նրանք կամ հիմար են ձեւանում, կամ հիմարի տեղ են դնում մեզ բոլորիս՝ երեւանցիներին: Սակայն առավել հավանականն այն է, որ ինչպես եւ մյուս պետական կառույցների միջին օղակի չինովնիկները, նրանք պարզապես սարսափում են իրականությանը համապատասխանող տվյալներ տալ: Ասված մի արասցե, հանկարծ նրանք ակամա այնքիսի բան կարող են հայտնել, որի «տակից» չեն կարող «դուրս գալ» նրանց վերադասները:

Որեւէ պարագայում, ցավակցում ենք ինչպես «Երեւանտրանսի» տնօրենի պատասխանատուին, այնպես էլ տրանսպորտի վարչության ղեկավարներին, որոնք թեեւ արձանագրում են, որ մայիսի 12-ին երթուղիներում ամեն ինչ եղել է սովորականի նման, բայց միաժամանակ խոստանում են «երթուղիների աշխատանքի ձախողման արձանագրած փաստերի դեպքում» պատժամիջոցներ կիրառել: Ցավակցում ենք այդ մանկական հոխորտանքի համար, քանզի բոլորս էլ գիտենք, որ նման հոխորտանքը եթե հնարավոր լիներ կյանքի կոչել, ապա կարվեր առանց այդ մասին հայտարարելու եւ չսպասելով որեւէ մեկի արձագանքին: Այդուհանդերձ, խոստանում ենք հետեւել, թե ինչպե՞ս է «Երեւանտրանսը» կատարելու քաղաքապետարանի տրանսպորտի վարչության հանձնարարականը՝ «բարձրացված հարցերն ուսումնասիրելու եւ օրենքով սահմանված միջոցառումները կիրառելու» մասին եւ նրանցից ո՞ր մեկի «դուխը կհերիքի» որեւէ օլիգարխին կամ քաղաքական գործչին պատկանող միկրոավտոբուսային երթուղիների նկատմամբ պատժամիջոցներ կիրառելու:

ՀԵՏԸՆՏՐԱԿԱՆ ԱՍՈՒԼԻՍՆԵՐ

Էդ. Շարմազանով. «Թեւակոխել ենք քաղաքական բանակցությունների փուլը»

Նախարարական ոչ պորտֆելներից հրաժարվելը Հանրապետական կուսակցության համար ճնշարկման առարկա չի կարող լինել, ո՞ւմ հետ ՀՀԿ-ն կկազմի կառավարություն, ճնշարկվո՞ւմ են արդյոք Ազգային ժողովի խոսնակի պաշտոնին հավակնողների անունները: Այս եւ հետընտրական, այսպես ասած, ծեւավորումների մասին լրագրողներիս հարցերին Հայաստանի հանրապետական կուսակցության (ՀՀԿ) մամուլի քարտուղար Էդուարդ Շարմազանովը, որ երեկ հյուրընկալվել էր «Ուրբաթ» ակումբում, որպես պատասխաններ չտվեց՝ կրկնելով, որ այժմ թեւակոխել են քաղաքական բանակցությունների փուլը եւ հետընտրական այդ բանակցություններից հետո էլ պարզ կլինեն վերոհիշյալ հարցերի պատասխանները:

«Հանրապետության առաջիկա նախագահական ընտրություններում ՀՀԿ-ն կառաջադրի՝ Սերժ Սարգսյանին» հարցին Էդուարդ Շարմազանովը պատասխանեց. «Վերջնական խոսքը Սերժ Սարգսյանը պիտի ասի, բայց որ խորհրդարանական ընտրությունները ցույց տվեցին, որ բնակչությունն իր աղագան, իր խնդիրների լուծումը կապում է ՀՀԿ-ի եւ նրա նախագահի հետ, շատ պարտավորեցնող է եւ հավանական ու շատ բնական է, որ ՀՀԿ-ն առաջիկա նախագահական ընտրություններում կունենա նախագահի իր թեկնածուն՝ ի դեմս Սերժ Սարգսյանի»:

Կառավարության կազմման առիթով Էդուարդ Շարմազանովը նշեց, որ չնայած ՀՀԿ-ի մանդատներն իրենց միանձնյա ղեկավարելու հնարավորություն են տալիս, բայց քանի որ դա իրենց համար ինքնանպատակ չէ, կառուցողական են տրամադրված եւ պատրաստ են համագործակցության: Նրա խոսքով, իրենք կոալիցիոն աշխատանքի փորձ ունեն գործընկեր Դաշնակցության հետ, շատ նորմալ են վերաբերվում ԱԺ-ում «Բարգավաճ Հայաստան»-ի հայտնվելուն, ողջունում են նաեւ «Ժառանգության» մուտքը խորհրդարան, իսկ ՕԵԿ-ի համար «կարող եմ ասել, որ նույն գեսը 2 անգամ չեն մտնում»: ՀՀԿ մամուլի քարտուղարը մեկ անգամ էլ ընդգծելով, որ առաջիկա կառավարության կազմը կորոշվի քաղաքական բանակցություններից հետո, այնուամենայնիվ նկատեց, որ ՀՀԿ-ն թե՛ օրենսդիրում, եւ թե՛ գործադիրում կլինի լուրջ, ծանրակշիռ որոշումներ կայացնող ուժ:

ԳՈՌԱՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

ՀՅԴ-ն դժգոհ չէ իր տեղ ու դիրքից

Մայիսի 12-ին ժողովրդավարությանը մի քայլով ավելի ենք մոտեցել եւ հայաստանաբնակներիս ակտիվ մասնակցությամբ սեփական կամքով իշխանություն ձեւավորելու հնարավորությանն ենք տեր կանգնել ու դրա գիտակցումը դրսեւորել: Համենայնդեպս այդպես է գնում հայ հեղափոխական դաշնակցությունը. «ՀՅԴ Ազգային Ժողովի ընտրությունները համարում է կայացած եւ ճանաչում է նախնական արդյունքները»:

Ի վերջո ՀՅԴ-ն ընտրությունները գնահատում է իբրեւ կուսակցության հեղինակության շարունակական աճի դրսեւում:

ՀՅԴ-ն շարունակելու է հին ընկերությունը նաեւ ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի հետ. «Դրա տակ ոչինչ չկա: Այն համագործակցությունը, որ ունենք նախագահի հետ շարունակելու ենք, որովհետեւ մեր նախագահը, որին պաշտպանել ենք 1998 թվականին, պաշտոնավարելու է մինչեւ 2008 թվականը: Նախագահի հետ համագործակցության բոլոր պարամետրերը, դաշտը ձեւավորված կա եւ դա մենք շարունակելու ենք: Մեր նախընտրական ծրագրերի եւ մոտեցումների շուրջ համագործակցության պատրաստ ենք ԱԺ-ում ներկայացված բոլոր ուժերի հետ եւ իհարկե արդեն տեսնում ենք Հանրապետական կուսակցության հետ, որովհետեւ նրա հետ արդեն ճանապարհ ենք անցել եւ կան մեզ միավորող բավական լուրջ խնդիրներ ու մոտեցումների առումով համընկնող տեսակետներ»:

Համագործակցության պատրաստակամություն հայտնելով, ՀՅԴ առկա իրավիճակում կոալիցիայի ձեւավորման հիմքեր չի տեսնում. «Կոալիցիան արհեստական պետք է չլինի: Բոլոր այն դեպքերում, երբ մենք գնացել ենք նման համագործակցության, դա եղել է շատ տրամաբանված, եւ առաջին հերթին ԱԺ պատկերով բացատրված: Հիմա ԱԺ պատկերն այլ է՝ կա մի քաղաքական ուժ, որը կարող է կառավարություն ձեւավորել միանձնյա եւ սա փաստ է», կարծիք հայտնեց Արմեն Ռուսամյանը:

ՀՅԴ գնահատականով սենսացիոն ոչինչ չպատահեց խորհրդարանի ընտրություններում եւ մասնակից յուրաքանչյուր քաղաքական ուժ ստացավ այն ինչ վաստակել էր ու եթե իրենց իսկ գնահատականով ՀՅԴ վաստակը կուսակցության հեղինակության աճն էր 180 հազար ընտրողով դրսեւորված, ապա ոմանք ուղղակի արժանի պատիժ գտան: Այս խիստ գնահատականը Վահան Հովհաննիսյանինն է: Նա բավականությամբ ասաց: «Նախ մի մասը պատժվեց հենց տեղում եւ ամենից շատ այն ուժերը, որոնք փոփոխը բերանին խոսեցին արդարության մասին, սակայն իրենց տեղերը հանձնաժողովներում կամ ծախեցին կամ չկարողացան վերահսկողություն իրականացնել: Ով տեղերը ծախեց խորհրդարան չհասավ»: Ինքը՝ ՀՅԴ-ն ներկայում ոչ ընդդիմություն է, ոչ էլ իշխանություն, այլ հնարավոր է եւ անհրաժեշտ, որ դառնա հավասարակշռող ուժ խորհրդարանում, գտնե այդպես վստահեցրեց Վահան Հովհաննիսյանը, նկատի ունենալով խորհրդարան անցած ընդդիմության ավելի արեւմտամետ եւ մեծամասնության ռուսամետ ուղղվածությունները: Իսկ այդ «հավասարակշռողի» կոչումը իրենց ուսերին կող անձինք դեռ պարզ չէ թե ովքեր կլինեն, քանի որ ՀՅԴ համամասնական ցուցակի 16 հորիզոնականներում չեն բացառվում փոփոխությունները:

Ընտրարավում, ըստ Հովհաննիսյանի առաջատարներից 20 անգամ պակաս, ըստ Ռուսամյանի բավականին գումար ծախսած ՀՅԴ-ն դեռեւս որեւէ հավակնություն չունի կառավարությունում եւ խորհրդարանի պատգամավորական խմբերում ներկայություն ունենալու, քանի որ պատկերը դեռեւս պարզ չէ, անգամ խորհրդարանի անվանակոչության համար:

ՆԱՌԷ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության 78 տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
Ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ 529221
Լրագրողների սենյակ / հեռ 581841
Գովազդ. ծառայություն / հեռ 582483
Շուրջօրեայ լրահաւաք ծառայություն / հեռ 529353
Գովազդային շարուածքը «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
Գ տառով յօդուածները գովազդային են, որոնց բովանդակութեան համար խմբագրութիւնը պատասխանատուութիւն չի կրում:
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Ընթացիկ

«Ընտրությունների ժամանակ հարուստ հեռու կերպարն ավելի է ընդգծվում»

Ժողովուրդը կաշառվում է, բայց վերջին սահմանը չի հատում

Ամեն իրականություն ներխուժած ամեն ինչ վաճառի հանելու արեւմտյան անբարո դրսեւորումների մասին այս օրերին խոսում են գրեթե բոլորը ու դեռ երկար կխոսեն, գուցե նաեւ հաջորդ ընտրություններին, քանի դեռ մեր շուկայական միջավայրում անտեսված են Արեւմուտքին խիստ բնորոշ օրենքի գերակայությունն ու անհատի ինքնադրսեւորմանը ավասար պայմանները: Ընտրությունների ընթացքը կողից դիտողի ափի մեջ հայտնվեցին ինչպես ժողովրդի տարբեր շերտերը, այնպես էլ քաղաքական դեմքերի ու կուսակցությունների խառնիխուռն երանգները:

Էքսկուրսիոնիստ **Կարինե Նալչաջյանի** հայացքով, ժողովուրդը հավասարակշռված էր, իսկ քաղաքական ուժերի կեցվածքում գերակշռող տարրերը չափից մեծ հավակնություններն էին ու ինքնախաբեությունը: «Մարդիկ այնպիսի զգացողություն ունեն, ասես մի գործ են արել ու պատասում են արդյունքին: Այլ հարց է, որ շուկայական մարդու տիպն է ձեավորվել, կաշառք տալու եւ առնելու մեխանիզմն իրոք աշխատում է: Ընտրությունների ժամանակ հարուստ հեռու կերպարը ավելի է ընդգծվում: Երբ մեկն ասում է ինքն ամեն ինչ ունի, իրեն ոչինչ պետք չէ, իր համար ամեն ինչ ստեղծել է, հիմա էլ ժողովրդի համար կստեղծի՝ մեզ նման աղքատ երկրներում լավ ազդեցություն է ունենում», «Հայելի» ակումբում երեկ ասաց Նալչաջյանը:

Նրա դիտարկմամբ, ընտրությունները պարզորոշ ցույց տվեցին, որ բարոյականության անկման պայմաններում անգամ մեր ժողովուրդը ներքին զգացողությամբ չի անցնում վերջին սահմանագիծը՝ կանխազգալով երկրի համար դրա կործանարար լինելը: «Ժողովրդի առողջ ջիղը դեռեւս պահպանվում է, պետք է միայն նրան արժեքներ մատուցել, ցույց տալ, որ կարելի է ազնիվ ճանապարհով հաղթանակ տոնել, ի վերջո մեր երկիրը փչացածների երկիր չէ»: «Ժողովրդական» կուսակցության ղեկավար Տիգրան Կարապետյանի պարտության պատճառը, ըստ նրա, աստծո անունից հանդես գալն ու բարիքներ բաժանելն էր: «Տիգրան Կարապետյանն ինքնախաբեության մեջ էր, այդ վիճակը նրան դուր էր գալիս: Իրեն աստված էին համարում, Տիգրան Մեծ էին ասում, եւ ինքը համեստորեն ընդունում էր: Մի տեսակ կոպտաբնության նման մի բան էր: Եթե մարդիկ իրենց այդ վիճակի են հասցնում, ուրեմն հոգեպես թույլ են, կոտրեր են ստեղծում ու գնում նրանց հետեւից: Կարապետյանին թվաց, թե ինքն իսկապես համաշարած պաշտամունքի առարկա է»:

Նալչաջյանը խոսեց նաեւ վախի գործոնի մասին, որը հատկապես ընդգծված է եղել Վանաձորում. «Մարդիկ վախեցած էին, բայց վերջում նրանց մեջ հակազդեցություն առաջացավ, գնացին ու ընտրեցին նրան, ումից չէին վախենում: Հավանաբար վախի տարածությունն այնքան մոտ դարձավ, որ շրջվեցին ու սկսեցին ինքնապաշտպանվել»:

«Հայելի» ակումբ հրավիրված մյուս հյուրը՝ ազգագրագետ **Աղասի Թադեւոսյանը** կարծիք հայտնեց, որ մեր ժողովրդի մի շերտը՝ հատկապես մարզերում բնակվողները, ձգտում են գտնել ուժեղ անհատի, որն իրենց փոխարեն կվերցնի պատասխանատվությունը, որպեսզի նրանք կապրեն ու կբարելավի իրենց կյանքը: Իսկ անհատապաշտության բարդույթից վաղուց ձերբազատված շերտը ձգտում է դեպի այն գաղափարները, որ տանում են քաղաքակիրթ միջավայր, ուր ամեն ոք կարող է ապրել եւ ինքնադրսեւորվել անկաշկանդ: «Պավոք սրտի, վերջին տարիներին այդ շերտն անընդհատ նվազում է՝ արտագաղթի պատճառով: Մարդիկ տեսնելով, որ այս երկիրն այն տեղը չէ, որտեղ իրենք կարող են զարգացնել իրենց ունակությունները ու կարողությունները, հեռանում են: Մեզանում արդյունքի են հասնում նրանք, ովքեր առանձնակի ընդունակություններ, մտավոր ներուժ չունեն, բավական է միայն լինել ճարպիկ խաբեբա եւ ոչ այնքան բարձր բարոյական հատկանիշներ պահանջող: Խնդիրն այն է, որ այդ ընտրազանգվածը դեռեւս կա, դա այն գիտակից շերտն է, որը չուներ իր քաղաքական պահանջմունքները բավարարող ուժը, եւ այդ պատճառով չմասնակցեց ընտրություններին: Իր կրթական, հոգեբանական ու մշակութային մտածողության չափանիշներով ժողովուրդը եւ այն զանգվածը, որ չի տեսնում քաղաքակիրթ երկիր ստեղծելու ապագան, առաջիկա 5 տարիների ընթացքում կհեռանա Հայաստանից: Կունենանք որակյալ ներուժի արտահոսք, ինչպես ունեցանք նախորդ 5 տարիներին»:

Մեր ժողովրդի քաղաքական կուլտուրայում նա որեւէ զարգացում չի տեսնում, ճիշտ նախորդ ընտրությունների նման մարդիկ հաճույքով ընդունում էին ընտրակաշառը, խոսում դրա մասին, քննարկում, թե քաղաքական որ ուժն ինչքան գումար է առաջարկում: «Անգամ ինձանից են երբեմն խորհուրդներ հարցրել, թե ինչքանի վրա կարելի է համաձայնել: Սա տխուր իրողություն է, իհարկե»:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Մենք ունենք մեկ դրոշ, եւ դա Հայաստանի դրոշն է

Ասում է Բաֆֆի Հովհաննիսյանը

«Եվրոպական դիտորդները գնահատեցին, բայց հայաստանյան ընտրությունները մեր խնդիրն են առաջին հերթին, եւ մենք կարող ենք ասել, որ որեւէ եվրոպական երկիր նման իրավախախտումներով, մինչընտրական եւ ընտրական օրվա հանրագումարով ընտրության կայացումը թույլ չէր տա սեփական երկրում», հայտարարեց երեկ նախնական արդյունքներով ընտրություններում 80 089 ձայն ստացած «Ժառանգություն» կուսակցության ղեկավար Բաֆֆի Հովհաննիսյանը «Ֆորում» ակումբում: Ըստ նրա՝ կուսակցությունն իրականում երեք անգամ ավելի ձայն է ստացել. «Մենք տեսանք միասին, թե ինչպես կեսգիշերից հետո այդ 250 հազարը դարձավ 80 հազար՝ անվավեր քվեաթերթիկների, սխալ հաշվարկների եւ այլ միջոցառումների միջոցով, եւ երբ եվրոպական դիտորդներն ասում են առաջընթաց, դա առաջընթաց է, որ այդ 250 հազարը չվերածվեց 25 հազարի, այլ մնաց 80 հազարի շրջանակներում, որի համար նորից «Տեր եմ» պատասխանն իր գործն արեց: Եվ մենք գնահատում ենք բոլոր նրանց, ովքեր աշխատեցին այդ 80 հազարի արձանագրումը», ասաց Բ. Հովհաննիսյանը՝ երախտագիտություն հայտնելով ընտրողներին:

Ընդդիմադիր ուժերից մի քանիսը դիմելու են Սահմանադրական դատարան՝ նախընտրական գործընթացի վավերականությունը վիճարկելու, «Ժառանգությունը» եւս մասնակցելու է այդ գործընթացին՝ մատուցելով իր տրամադրության տակ եղող ընտրախախտումների փաստերը: Ըստ Բ. Հովհաննիսյանի կարծիքով՝ ՍԴ-ն պետք է քննարկի նաեւ մի քանի հավելյալ խնդիրներ՝ ոչ միայն անհավասար պայմանների, քվեների հաշվարկի, բողոքարկման հետ կապված, այլ նաեւ՝ արդյոք լուսաբանումը եղել է այնպե՞ս, որ նույն կուսակցական անձի միջոցով չխառնվեն պետական եւ կուսակցական գործառույթները:

«Ժառանգության» ղեկավարը հատկապես սահմանադրության խախտում է համարում այն, որ արտերկրում գտնվող ՀՀ քաղաքացիները իրավունք չեն ունեցել մասնակցելու մեր համապետական ընտրություններին՝ այդ դրույթի սահմանադրականության վիճարկումը եւս արդիական է: Սա հասկանալի է, քանի որ Բ. Հովհաննիսյանի մտադրությունների մեջ կա 2008-ին նախագահի թեկնածու առաջադրվելը: Իհարկե, նախ քաղաքական հարթություն տեղափոխելով 1991 թվականից արդարադատության նախարարությունում գտնվող իր քաղաքացիությունն հայցելու դիմումի մերժման պատմությունը (նա ՀՀ քաղաքացի է 2001 թվականից): Իսկ նախագահական ընտրություններին ընտրելու իրավունք ստանալու դեպքում արտերկրի մեր քաղաքացիների քվեները կարող են մեծ թիվ կազմել՝ հատկապես համապատասխան երկրների հայ հասարակությանը հաճո անձերի դեպքում:

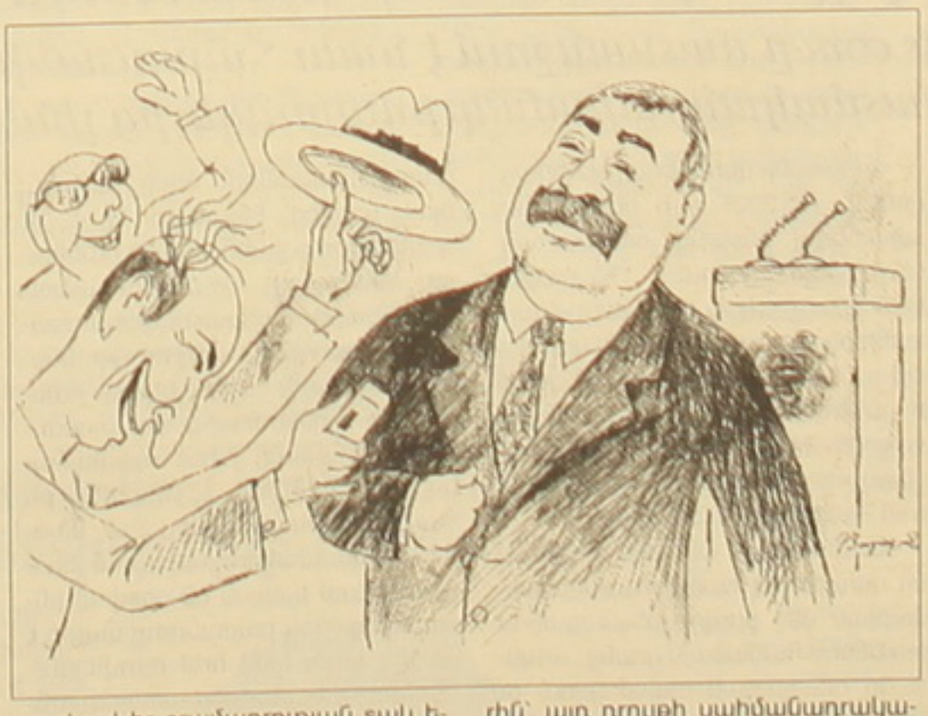

Բ. Հովհաննիսյանը հավատում է այն Հայաստանին, որը գալու է. «Որը մենք բերելու ենք թե՛ խորհրդարանական, թե՛ արտախորհրդարանական զուգահեռ աշխատանքով, այնտեղ, ուր ոստիկաններն ու զինվորները կվերակեն իրենց խղճին համապատասխան: Երբ ուրբաթ օրը վերջնական արդյունքները լինեն՝ ես հրանցիկ նայելով դրանց՝ կտեսնեմ զինվորներն ինչպես քվեարկեցին: Սա կուսակցական հանրաքեություն չէ, սա ժողովրդավարական-քաղաքացիական հանրաքեություն է, այստեղ է ազգային շահը, հեռանկարը: Սրանից հետո ես ակնկալում եմ, որ բոլոր պետական շենքերից իջեցվեն կուսակցական նշանները, լոգոները, դրոշակները, որովհետեւ մենք ունենք մի դրոշ՝ դա Հայաստանի դրոշն է, մեկ բանակ, մեկ երկիր, մեկ զինանշան...»:

Այնուամենայնիվ՝ երեկվա ասուլիսում ընտրությունների արդյունքների մասին պաշտոնական դիրքորոշում չհայտնվեց, այն ժառանգականները կբարձրաձայնեն ընտրությունների պաշտոնական արդյունքները հրապարակումից հետո, թեեւ հիմա էլ պնդում են, որ «ժառանգության» հարաբերական հաղթանակը կողոպտվել է:

«Որ եղել են բարելավումներ՝ մենք պետք է ընդունենք եւ ավելացնենք այդ բարելավումները, իսկ որտեղ եղել են վրիպումներ, խախտումներ՝ պետք է բացառենք, պետք չէ որեւէ անձի, պաշտոնյայի նկատմամբ ներողամտություն թույլ տանք, որովհետեւ այս անգամ նժարի վրա դրված էր ոչ թե իմ կամ ձեր՝ առանձին վերցրած քաղաքացու իրավունքը, այլ մեր երկրի հեղինակությունը, ժողովրդավարական առավելությունը, վաղվա օրվա լիդերությունը տարածաշրջանում»:

Համաժողովրդական պայքարը «Ժառանգությունը» տանելու է թե՛ խորհրդարանում, թե՛ խորհրդարանից դուրս: Իսկ եթե նոր խորհրդարանը ոչ մարդավայել ընտրությամբ է ձեւավորված համարում, էլ ինչպես է Բ. Հովհաննիսյանը համագործակցելու այնտեղ անցած ուժերի հետ. այս հարցի պատասխանն ուսուցողական էր. «Խորհրդարանում կան բազմաթիվ հարգելի հայրենակիցներ, թե՛ փորձառու, թե՛ նորահայտ գործիչներ, որոնք հոգու խորքում լավ գիտեն, թե ինչ է կատարվել Հայաստանում, յուրաքանչյուրս իր երեկվա օրից դասեր է քաղում, եթե լայնախոհ է եւ ընդունում է իր սխալականությունը: Այս տարվա հիմնական մարտակոչն ուղղվելու մարտակոչ է, պետք է ուղղվենք՝ մինչեւ հաջորդ ընտրությունը»:

Պատասխանելով **«Ազգի»** հարցին՝ Բ. Հովհաննիսյանը ցավ հայտնեց, որ շատ փորձառու ընդդիմադիրներ չեն հայտնվելու նոր խորհրդարանում, ամեն մեկն իր եզրակացությունը պետք է կատարի անցյալ գործընթացների վերաբերյալ, բայց միավորվելու եւ համատեղ շարժում սկսելու հույսը նա չի կորցնում:

ՄԱՐԳԱՐԻՏ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

ԻՐԱՔՈՒՄ ԵԶԴԻՆԵՐԻ ՍՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԴԵՄ

Եզդիների ուղերձը ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշին

Երեկ Աշխարհի եզդիների առաջնորդ **Ազիզ Թամոյանը** «Փաստարկ» ակումբում ընթերցեց ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշին ուղղված ուղերձը:

Մարտի 22-ին Իրաքի Մոսուլ քաղաքում մահմեդականները գնդակահարել են 24 եզդի բանվորների, որոնք գնում էին իրենց աշխատավայրերը: Խանութներում ու աշխատատեղերում սպանվել ու շարունակում են սպանվել այլ եզդիներ եւս: Ազիզ Թամոյանն ամեն օր հեռախոսակապի մեջ է Իրաքում ապրող եզդիների հետ (Հյուսիսային Իրաքում նրանց թիվը հասնում է 1 մլն 300 հազարի) եւ նրանց հաղորդած տեղեկությունների մեջ առայժմ մխիթարական ոչինչ չկա:

Շեյխան, Քիրքուք, Մոսուլ, Սինջար, Բաշիկ, Դհոկ եւ այլ բնակավայրերից վերջին շրջանում բռնագաղթել են ավելի քան 8 հազար եզդիներ: Նրանք, ըստ եզդիների առաջնորդի, ապաստան են գտել հենց ԱՄՆ-ում:

Ինչ են ակնկալում զանգվածային հալածանքի ենթարկվող եզդիները Ամերիկայից: Նրանք առաջարկում են իրենց բնօրրան եզդիստան տարածքում ստեղծել մի ինքնավար մարզ, որը մշտապես կգտնվի ԱՄՆ-ի ենթակայության տակ, այլապես իրենց սպառնում է ցեղասպանությունը: Միայն դա կարող է փրկել նրանց վերահաս կոտորածներից: Նրանց սպառնում է նույն ճակատագիրը, ինչ ժամանակին Թուրքիայի տարածքում ապրող 120 հազար եզդիներին, որոնցից այսօր ոչ մեկը չի մնացել: Եզդիներին Իրաքից վտարելու օպերացիան, Հասան Թամոյանի համոզմամբ, անձամբ կազմակերպում է Իրաքի նախագահը, իսկ բռնակալ Սադամի ժամանակ նման բան չի եղել:

Հայտարարություն անելուց հետո Հասան Թամոյանը, այնուամենայնիվ, անդրադարձավ Հայաստանի քաղաքական կյանքի վերջին ամենակարեւոր իրադարձությանը, որի մեջ իրենք էլ դերակատարում ունեցան: Հայտնի է, որ ընտրություններից առաջ եզդիները հայտարարեցին իրենց ձայները «Դաշինք» կուսակցությանը տալու մասին, թեեւ նրանց զավակներին իր եթերում լայն ասպարեզ տված ժողովրդական կուսակցության նախագահ Տիգրան Կարապետյանը նրանց հետ հույսեր էր փայփայում: Այս մասին հարցին ի պատասխան Հասան Թամոյանն ասաց, որ իրենք միշտ էլ հայտարարել են «Դաշինքին» աջակցելու մասին, իսկ «Տիգրան Կարապետյանը թող նեղանա նրանցից, ում հետ ընկերություն էր անում»: Համայն աշխարհի եզդիների առաջնորդը վերջում նաեւ խոստովանեց, որ այս ընտրություններին եզդիներից շատերին կաշառքներ են բաժանել, բայց նրանք կաշառքը վերցնելով, գնացել ու «Դաշինքին» են ընտրել:

Ինֆորմացիոն կարգով

Այսօր եզդիները Հայաստանի ազգային փոքրամասնությունների մեջ ամենամարդաշատ համայնքն են. մեր երկրում ապրում է 41 հազար եզդի: Հայաստանում ընդամենը 10 տարի առաջ 2 տասնյակին մոտ փոքրամասնություններ էին հաշվվում ասորիներ, հույներ, վրացիներ, հրեաներ, քրդեր, գերմանացիներ, լեհեր, ռուսներ, ուկրաինացիներ: Այն ժամանակ նրանց ընդհանուր թիվը կազմում էր Հայաստանի բնակչության 3 տոկոսը: Հայաստանում ազգային փոքրամասնությունները երբեք վատ չեն զգացել իրենց: Ազգային փոքրամասնությունների հանդեպ առանձնահատուկ դրական վերաբերմունքը նշել են անգամ Եվրախորհրդի փորձագետները, համարելով, որ այս առումով Եվրոպան էլ իր հերթին Հայաստանից սովորելու բան ունի:

Այսօր փոքրամասնությունների հասարակությունը խիստ կրճատվել է: Հայերի հետ այլազգիների մեծամասնությունն էլ բռնեց գաղթի ճանապարհը: Հանրապետությունում մնացել են 14 հազարից մի քիչ ավելի ռուսներ, 3600 ասորիներ, մնացածների թիվը շատ ավելի համեստ է: Եզդիներն իրենց դպրոցներն ունեն Հայաստանի տարբեր մարզերում, պահպանում են մշակութային ավանդույթները:

Այնուամենայնիվ, մյուս փոքրամասնությունների նման եզդիներն էլ ներկայացված չեն գործադիր ու օրենսդիր մարմիններում, ոչ էլ ղեկավար որեւէ դիրք են զբաղեցնում: Հայաստանի եզդիների ավանդաբար նախասիրած զբաղմունքը ոչխարաբուծությունն է:

ԿԱՐԻՆԵ ՂԱՆԻԵՅԱՆ

ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑ

«Մենք կարեւորում ենք կապը մայր հայրենիքի հետ»

Յուրաքանչյուր տարվա մայիս ամսին միջազգային հանրությունը նշում է Ռադիոյի օրը: Այս առիթով մեր թղթակցի հարցերին է պատասխանում Բեյրութի «Վանա ձայն» ձայնասփյուռի տնօրեն Ամեն Ադալյանը:

- Լիբանանի «Վանա ձայն» ռադիոկայանը բոլորեց իր 20-ամյակը: Ի՞նչ կպատմեք մեր ընթերցողներին անցած բովանդակ ճանապարհի մասին:

- Նախ ուզում եմ իմ ողջույնը հղել «Ազգ»-ին եւ շնորհակալություն հայտնել նման հարցազրույցի առիթով: Այո, բազմաբովանդակ է «Վանա ձայն»-ի անցած 20-ամյա ուղին: Հիմնվեց Բեյրութում 1986-ին, հիշատակարժան Հարութ Հաջիմանուկյանի ջանքերով, եւ սկզբնական շրջանում՝ շատ համեստ կարողություններով: Սկզբում գրեթե միայն հայկական երգեր էին ձայնագրվում եւ եթեր սփռվում: 1989-ին ՀՅԴ Լիբանանի կենտրոնական կոմիտեն սանձնեց ռադիոկայանի ղեկավարումը, որի շնորհիվ «Վանա ձայնը» դարձավ վերջինիս պաշտոնական օրգանը: Որոշվեց ռադիոկայանը անվանել «Վանա ձայն», ի հիշատակ եւ ի հիշեցում մեր նախնյաց պատենական տարածքներից մեկի:

- Ի՞նչ արձագանք ունեցավ «Վանա ձայնի» ստեղծումը պաշտոնական Լիբանանի շրջանակներում:

- Ամենայն գոհունակությամբ պիտի փաստեմ, որ 1999-ին «Վանա ձայնը» պետական ճանաչում ստացավ Լիբանանի կառավարության կողմից: Դա, անշուշտ Լիբանանի հայության նվաճումներից մեկն էր: Կառավարության ճանաչումը տալիս էր «Առաջին կարգի արտոնագրի» իրավունք, որն իր հերթին մեր կայանին իրավունք էր ընձեռում եթեր սփռել ոչ միայն մշակութային, այլեւ քաղաքական լրատվություն եւ քաղաքական բնույթի հաղորդումներ: Այսպիսով մեր ձայնասփյուռը երկրի առաջնային յոթ ռադիոկայաններից մեկն է համարվում եւ ունի 24-ժամյա եթեր: Այս ամենին, անշուշտ, նպաստեցին թե՛ «Վանա ձայնի» որդեգրած գաղափարական, ընկերային, մշակութային ուղեգիծը, եւ թե՛ կայանը արդի տեխնիկական միջոցներով աշխատեցնելու ջանադրությունը: Ջերմ բերվեցին նորանոր անհրաժեշտ սարքեր, կառուցվեց 2 ստուդիա, նոր աշխատողներ համալրեցին խմբագրության կազմը:

- Ըստ ձեզ, ի՞նչն է պայմանավորում «Վանա ձայն»-ի լայն լսարանը ոչ միայն Լիբանանում, այլեւ համայն սփյուռքում:

- Ամենից առաջ՝ հայապահ բազմաբովանդակությունը, որը համահունչ է լիբանանահայի, ընդհանրապես սփյուռքահայի մեր ժամանակի եւ կեցության պահանջներին: Գրական, մշակութային, մանկապատանեկան, կնոջական եւ այլ ծրագրերը խոսում են այսօրվա մարդու հոգսերից, հեսաֆրեսիություններից, մի զգալի չափով բավարարում են նրանց հոգեւոր ու մշակութային պահանջները:

- Պարոն Ադալյան, 2003-ից «Վանա ձայն»-ի տնօրենն եք եւ մասնագիտությամբ քաղաքականագետ եք, ինչպե՞ս եք գնահատում Լիբանանի պետության կողմից ռադիոկայանին արտոնված քաղաքական խոսքի ազատությունը:

- Դիրքորոշումը հստակ է. չի՛ կարելի պրոպագանդել Լիբանանի պետության որդեգրած ազգային անվտանգության գաղափարների դեմ: Մնացյալում մենք ազատ ենք:

- Որքանո՞վ է իրական Լիբանանում խոսքի եւ մամլո ազատությունը:

- Պիտի վկայեմ, որ աշխարհի բազում երկրների ՁԼՍ-ների համեմատությամբ, խոսքի, կարծիքի արտահայտման ազատության առումներով, Լիբանանը գրեթե ամենաազատ մամուլ ունեցող երկիրն է: Մենք չենք կարող չտեսնել եւ չարժեւորել այդ փաստը:

- Ըստ ձեզ, որո՞նք են «Վանա ձայն»-ի կարեւոր գերխնդիրները:

- Ունենք հիմնականում երեք գերխնդիր. աշխարհասփյուռ հայությանը հավատ պատշաճի ներկայացնել հայ երգն ու երաժշտությունը, լսելի դարձնել մաքուր արեւմտահայերենը, ներկայացնել ՀՅԴ Լիբանանի քաղաքական ուղեգիծը: Ինչպես նաեւ իրազեկ պահել մեր բազմահարյուր ունկնդիրներին (հիմա արդեն նաեւ ինտերնետային ցանցի միջոցով) Լիբանանում տեղի ունեցող քաղաքական, տնտեսական, ընկերային անցուդարձի մասին:

- Հաղորդումները եթեր են հեռարձակվում միայն հայերե՞ն:

- Ոչ: Յուրաքանչյուր օր 2 ժամ եթեր է սփռվում արաբերեն հայապահ: Դրանց հյուր են լինում արաբ մտավորականներ, երեսփոխաններ, ակնառու քաղաքական գործիչներ:

- Մասնավորապես վերջին երկու տարիների ընթացքում «Վանա ձայն»-ի ստուդիայում հաճախ են հյուրընկալվում հայրենի արվեստագետները: Դրանց թվում են 2005-ին հայ գրերի գյուտի 1600-ամյակի առիթով Բեյրութ հրավիրված ասմունքող Սիլվա Յուզբաշյանը, 2006-ին՝ Լիբանան հյուրախաղերի եկած Սիրուշոն եւ Սյուզան Մարգարյանը, այս տարի՝ դաշնակահարուհի, երաժշտագետ Թամար Հովհաննիսյանը եւ այլք: Բացի այդ, նկատելի է, որ Հայաստանից Լիբանան թեկուզ մի քանի օրով եկած գրեթե բոլոր արվեստագետները հրավիրվում են «Վանա ձայն» եւ նրանց հետ հեռաֆրեռահարույց զրույցներ են տեղի ունենում ուղիղ եթերով:

- Ճշմարի՛տ է: Դա մեր անհակտելի սկզբունքն է: Եվ «Վանա ձայն»-ը հրավիրում է եթերին մասնակից լինելու հայրենիքից Լիբանան ժամանած ամենքին՝ անկախ այն պարագայից, թե որ շրջանակների կողմից է Լիբանան հրավիրված տվյալ անձը: Նույն քաղաքականությունն ենք վարում երկրի ներսում, սերտ կապեր ենք հաստատել ռամկավարների, հնչակյանների մշակութային օղակների հետ:

- Անշուշտ, նոր ու արժեքավոր էջեր գրեց «Վանա ձայն»-ը իր պատմության մեջ՝ վերջին տարիներին ուղիղ եթերով կապ հաստատելով աշխարհի տարբեր ծագերում ապրող հայության հետ: Դա մի յուրօրինակ «ռադիոկամուրջ» է, որի նշանակությունը դժվար է թերագնահատել:

- Անշո՛ւշտ: Ջեմ կարող մոռանալ, օրինակ, թե ինչպիսի՞ ջերմ զգացումներով, որքան սրտաբուխ արձագանքեց «Վանա ձայն»-ի ունկնդիրը հատկապես մեր մի ուղիղ եթերին: Մենք ուղիղ եթերակապ էինք հաստատել Նինոծմինդայի շրջանի Հեշտիա գյուղի բնակիչ մայրապետ Հաֆինտա Մուրադյանի հետ, ով չափազանց հեսաֆրեական բաներ պատմեց ներկայիս Ջավախքի մասին: Եվ այսպես շուրջ 30 հայ ազգի զավակների հետ «Վանա ձայն»-ը զրուցել է իր ուղիղ եթերում ի լուր համայն սփյուռքի եւ հայրենիքի:

- Արդյո՞ք ունի՞ «Վանա ձայն»-ը արխիվ եւ ի՞նչ է բովանդակում:

- «Վանա ձայն»-ի արխիվադարանում պահվում են Սիլվա Կապուտիկյանի, Մհեր Մկրտչյանի, Սոս Սարգսյանի, Խորեն Աբրահամյանի եւ դեռ շատ այլ մեծանուն հայ մտավորականների ձայները՝ իրենց բանաստեղծությունների, երգերի, դերերի կատարումներով: Բավականին հարուստ է նաեւ ձայնադարանը: Բարեբախտաբար, խորհրդային տարիներին հնարավորություն ունեցանք ձեռք բերել մեր ազգային երգարվեստի գոհարներից՝ գուսան Շահենի, գուսան Աշոտի, Վաչե Հովսեփյանի եւ ուրիշների, դեռ չասած Արամ Մերանգուլյանի ղեկավարած ժողովրդական գործիքների եւ Թաթուլ Ալթունյանի երգի ու պարի համույթների կատարումները:

- Գործունյա կապ է հաստատված այսօր «Վանա ձայն»-ի եւ Հայաստանի հանրային ռադիոյի միջեւ: Նախատեսո՞ւմ եք զարգացման հեռանկարը:

- Այսօր Հայաստանի հանրային ռադիոն յուրաքանչյուր շաբաթ 30 ր-ով դուրս է գալիս «Վանա ձայն»-ի հետ ուղիղ եթեր: Մենք շատ ենք կարեւորում հայրենիքի հետ նման կապը: Սա՝ իրական, բառի բովանդակ առումով ռադիոկամուրջի թերեւս տակավին սկիզբն է, նախագիծը: Պիտի ջանանք ստեղծել հայրենիքի հետ իսկական լայնածավալ եւ բազմաբովանդակ ռադիոկամուրջ:

- Այսօր հայ սփյուռքն ունի բազում ռադիոժամեր աշխարհի տարբեր երկրների պետական եւ մասնավոր ձայնասփյուռների ծրագրերում: Այդ երկրների թվում են Կիպրոսը, Ֆրանսիան, Ավստրալիան, Արգենտինան... Սակայն սփյուռքում հազվադեպ են հայկական ռադիոկայանները, իսկ «Վանա ձայնը» միակն է որպես շուրջօրյա: Մաղթենք Վանա երկրի պատենական կարոտի ձայնով խոսող «Վանա ձայն»-ին խաղաղ երկարակյացություն:

- Իմ բարեմաղթանքները եւ շնորհակալությունը «Ազգ»-ին եւ նրա ընթերցողներին:

Հարցազրույցը վարեց
ԹԱԹՈՒԼ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆԸ

Բեյրութ

Որքան է ինտերնետից օգտվողների թիվը Հայաստանում, Վրաստանում եւ Ադրբեջանում

www.internetworldstats.com-ը մատնանշում է նաեւ Հայաստանի «ամենահին եւ ամենապատմական քաղաքակրթություններից լինելը»

Հայաստանում, 2007 թ.-ի մարտի տվյալներով, ինտերնետից օգտվողների թիվը կազմում է 161 հազար մարդ: Այս մասին տեղեկանում ենք www.internetworldstats.com կայքէջից: Այստեղ հրապարակված են տվյալներ աշխարհի բազմաթիվ երկրներում ինտերնետ օգտագործողների թվի մասին: Համաձայն աղբյուրի, վերոնշյալ 161 հազարը կազմում է Հայաստանի բնակչության 5,5 տոկոսը, իսկ բնակչության թիվը նշված է 2 մլն 950 հազար մարդ: Միաժամանակ հաղորդվում է, թե որքան է կազմել ինտերնետ օգտագործողների թիվը 2000 թ.-ին եւ 2001 թ.-ին: Ըստ այդմ, Հայաստանում 2000 թ.-ին 3 մլն բնակչության թվի պայմաններում ինտերնետ օգտագործողների թիվը կազմում էր 30 հազար մարդ կամ բնակչության 1 տոկոսը: 2001 թ.-ին այդ ցուցանիշը կազմում էր 40 հազար մարդ կամ բնակչության 0,5 տոկոսը: Եթե հավատանք այդ ցուցանիշին, ապա 5 տարիների ընթացքում Հայաստանում ինտերնետ օգտագործողների թիվն ավելացել է 11 անգամ:

Մինչ ներկայացնենք, թե ինչպիսին են ինտերնետ օգտագործողների ցուցանիշները մեր հարեւան Վրաստանում եւ Ադրբեջանում, նշենք, որ վերոնշյալ կայքում համառոտ տեղեկություններ են տրված Հայաստանի մասին: Դրանցում մասնավորապես նշվում է, որ Հայաստանը «աշխարհի ամենահին եւ ամենապատմական քաղաքակրթություններից է» եւ առաջին ազգն է, որ որպես պետական կրոն ընդունել է քրիստոնեությունը: Քրիստոնեությունը «որոշիչ դեր է խաղացել հայ ժողովրդի պատմական ճակատագրի եւ ազգային ինքնագիտակցության վրա», ասվում է համառոտ տեղեկատվության մեջ:

Այժմ մեր հարեւանների մասին: Ադրբեջանում, ըստ www.internetworldstats.com-ի, 2006 թ.-ի սեպտեմբերի տվյալներով, ինտերնետից օգտվում է բնակչության 8 տոկոսը կամ 678 հազար մարդ: Մեր հարեւան երկրի բնակչության թվաքանակը նշվում է 8,45 մլն-ը: 2000 թ.-ին Ադրբեջանում ինտերնետ օգտագործողների թիվը կազմել է 12 հազար մարդ՝ բնակչության 8,35 մլն թվի պարագայում կամ 0,1 տոկոսը: Հավելենք, որ Ադրբեջանի մասին համառոտ տեղեկատվության մեջ հիշատակվում է այն մասին, որ երկրի հարավ-արեւմուտքում գտնվող «Լեռնային Ղարաբաղի տարածաշրջանը» հոչակել է իր անկախությունը Ադրբեջանից, բայց այն չի ճանաչվել որեւէ երկրի կողմից: Որեւէ մանրամասն Ադրբեջանի պատմության կամ մշակույթի մասին չկա:

Վրաստանի վերաբերյալ տեղեկացվում է, որ 2005 թ.-ի սեպտեմբերի տվյալներով, ինտերնետ օգտագործողների թիվը կազմում է 175 հազար կամ բնակչության 4 տոկոսը: Վրաստանի բնակչության թիվ է նշված 4,4 մլն-ը: Համաձայն վեբ կայքի, 2000 թ.-ին Վրաստանում ինտերնետ էին օգտագործում 20 հազար մարդ, որը, բնակչության նույն թվի պայմաններում, կազմում էր 0,5 տոկոսը:

Հետաքրքրական են նաեւ Վրաստանի վերաբերյալ համառոտ տեղեկատվության մեջ բերվող մեկնաբանությունները: Համաձայն դրանց, Վրաստանը հնադարյան պատմություն եւ մշակութային ժառանգություն ունեցող ազգ-երկիր է: Այն իր մշակույթով, պատմությամբ եւ քաղաքականությամբ համարվում է Եվրոպայի մաս, բայց այդտեղ դեռ, երկրի պաշտոնական աշխարհագրական դիրքը համապատասխան է բոլորովին այլ ակնկալներին:

Ներկայացնելով այս տվյալները, այնուամենայնիվ, փաստենք, որ տարածաշրջանի երկրներում ինտերնետ օգտագործողների թվի վերաբերյալ տեղեկությունները ճշգրիտ համարել չի կարելի: Մի կողմից տարբեր ցուցանիշների վերաբերյալ տեղեկատվությունը գտնվում է տարբեր կառույցներում եւ հիմնականում չի համապատասխանում մեկը մյուսին, մյուս կողմից՝ հնարավոր էլ չէ, որ դրանք ճշգրիտ լինեն, նկատի ունենալով այս ոլորտի առանձնահատկություններն ու տեղեկատվություն ստանալու մեթոդների տարբերությունները: Բացի այդ, հարկ է նկատի ունենալ, որ «ինտերնետից օգտվողներ» հասկացությունը խիստ պայմանական է: Հնարավոր չէ պարզել, թե տվյալ պետական կառույցում, մասնավոր կազմակերպությունում կամ ընտանիքում քանիսն են օգտվում ինտերնետից: Մեկ բաժանորդը կարող է օգտվել երկու կամ երեք պրովայդերների մատակարարած ծառայություններից եւ ընդհակառակը՝ մեկ ընտանիքում հնարավոր է ունենալ միայն մեկ ընկերության կողմից մատակարարվող ծառայություն, բայց դրանից օգտվեն ընտանիքի, ենթադրենք, 5 անդամները:

Համաշխարհային բանկի (ՀԲ), Հեռահաղորդակցության միջազգային միության, ինչպես նաեւ այս ոլորտում ընդգրկված կազմակերպություններից ստացած նախկին տեղեկություններն այս մասին առնչվում էին 2004-2005 թթ. եւ դարձյալ որոշ հակասություններ ունեին ինչպես միմյանց, այնպես էլ www.internetworldstats.com-ի հրապարակած տեղեկությունների միջեւ:

2004 թ.-ին Հայաստանում ինտերնետից օգտվողների ցուցանիշը տատանվում էր 5-7 տոկոսի միջեւ: ՀԲ կողմից տնային տնտեսությունների հետազոտության տվյալների համաձայն, Երեւանում այդ ցուցանիշը կազմում էր 18 տոկոս, մյուս քաղաքներում՝ 8 տոկոս, գյուղերում՝ 3 տոկոս: Այսպես թե այնպես, Հայաստանում ինտերնետից օգտվողների թիվ էր նշվում 3 մլն բնակչությունից 150 հազարը: Դժվար է հավատալ, որ անցած երեք տարիների ընթացքում նրանց թիվն ավելացել է ընդամենը 11 հազարով եւ կազմել 161 հազար:

Վրաստանում, ըստ վերեւում հիշատակված աղբյուրների, ինտերնետից օգտվողների թիվը 2005 թ.-ին նույնն էր, ինչ նշված է www.internetworldstats.com -ում՝ 175 հազար, բայց ընդհանուր բնակչության թիվը նշված էր 5 մլն: 100 բնակչին, ըստ 2003 թ.-ի ցուցանիշների, ընկնում էր 3, 2004 թ.-ին՝ 3,5 ինտերնետից օգտվող:

Ադրբեջանում ինտերնետից օգտվողների թիվը 2003 թ.-ին նշվում էր 100 բնակչից՝ 4,2-ը կամ 350 հազարը՝ 8 մլն բնակչությունից: Իսկ 2004 թ.-ի համար ինտերնետից օգտվողների ցուցանիշը որոշ գնահատականներով հասել էր 5 տոկոսի:

ԱԲԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ,

«Այլեւս անհնար է Հայաստանը դիտել իբրեւ աղքատ երկիր»

Նշում է Անկարայի Հայկական ուսումնասիրությունների ինստիտուտի տնօրեն Լյութեմը, վերլուծելով ՀՀ ԱԺ ընտրությունները

«Ազգի» նախորդ համարում ՀՀ ազգային ժողովի ընտրությունների թուրքական արձագանքներին անդրադառնալիս կարծիք էինք հայտնել, որ Թուրքիայում դրականորեն են մոտենում դրանց արդյունքներին: Այդ կարծիքը հիմնավորել էինք թուրքական մամուլի ՀՀ ԱԺ ընտրությունների ազատ, արդար եւ թափանցիկ մթնոլորտում անցկացման եզրակացություններով: Մամուլը հասարակական կարծիք է ձեւավորում տվյալ երկրում, իսկ տարբեր կենտրոնները՝ համանման կարծիքի ձեւավորման հետ արտացոլում են նաեւ պետական կառույցների տեսակետները: Դա առավելապես պետք է վերագրել Անկարայում գործող Եվրասիական ռազմավարական հետազոտությունների կենտրոնի հայկական ուսումնասիրությունների ինստիտուտին:

Այս հանգամանքը կարեւոր նշանակություն է հաղորդում ՀՀ ԱԺ ընտրությունների մասին այս կենտրոնի կարծիքին, հատկապես այն դեպքում, երբ դա արտահայտվում է հայկական ուսումնասիրությունների ինստիտուտի տնօրեն Լյութեմը վերլուծականով: Ահա թե ինչ է գրում հեղինակը ինստիտուտի կայքէջում.

«Սպասած տեղեկությունների համաձայն, Հայաստանի խորհրդարանական ընտրություններում իշխող «Հանրապետական» կուսակցությունը հաջողության է հասել: Թեեւ աճել է նրա սպասած ձայների քանակը, սակայն դա, ինչպես ենթադրվում էր, չի բավարարել, որ կուսակցությունը բացարձակ մեծամասնություն ապահովի ՀՀ Ազգային ժողովում: Սա նշանակում է, որ առաջիկա կառավարությունը կոալիցիոն հիմունքներով վերստին, ինչպես վերջին 7 տարիներին էր, կկազմի «Հանրապետական» կուսակցությունը հավանաբար Դաշնակների մասնակցությամբ, գուցե եւ կոալիցիայի կազմում կընդգրկվեն այլ կուսակցություններ:

ԽՍՀՄ-ի փլուզմանը հաջորդող տարիներին Հայաստանը կանգնեց լուրջ դժվարությունների առջեւ: Կազմալուծվել էր երկրի տնտեսությունը, նա չէր կարողացել էներգիայի պաշարներ ներմուծել, ժամանակ առ ժամանակ չէր կարողանում նույնիսկ պարենամթերք հայթայթել: Որքան էլ հաղթանակով պսակվեր Ղարաբաղի առնչությամբ Ադրբեջանի հետ նրա պատերազմը, իսպառ չորացել էին երկրի առանց այդ էլ սող աղբյուրները:

1994 թ. Ադրբեջանի հետ զինադադարի հաստատումից հետո Հայաստանում սկսեցին հետզհետե նորմալանալ կենսապայմանները: Սակայն խաղաղական անկայունությունը շարունակվեց: Այդ ընթացքում վարչապետ Ռոբերտ Քոչարյանի գլխավորած խումբը սիրաշահեց հրաժարական տալ Ղարաբաղի հարցին ընդունելի լուծում գտնելու համար չարչարվող նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին: Վերջինին թեեւ փոխարինեց Քոչարյանը, սակայն ներքաղաքական լարվածությունը Հայաստանում հետզհետե սրվեց, իսկ 1999 թ. նոյեմբերի 27-ին խորհրդարանում վարչապետի եւ մի շարք պատգամավորների սպանությամբ հասավ գագաթնակետին: Գլխավոր ընդդիմադիրների սպանությունից հետո Քոչարյանն ու նրան պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանի գլխավորությամբ շրջապատող խմբավորումը հետամուտ եղավ վճռականորեն վարել որդեգրած քաղաքականությունը, որն ունի հետեւյալ հիմնադրույթները:

Տնտեսության ոլորտում անցնել ազատ, շուկայական հարաբերությունների: Թեեւ այս քաղաքականության շնորհիվ կարճ ժամանակահատվածում հաջողվեց հավասարակշռել երկրի տնտեսությունը, սակայն դա պատճառ դարձավ, որ սրվեն սոցիալական անարդարությունները: Այլ կերպ՝ Հայաստանը դարձավ այնպիսի մի երկիր, որտեղ մեծ թվով չքավորների կողքին հայտնվեցին բազմաթիվ մեծահարուստներ:

Ի տարբերություն Տեր-Պետրոսյանի, Քոչարյանը մեծ ջանք գործադրեց, որ զարգացնի հարաբերությունները հայկական սփյուռքի հետ: Շնորհիվ դրա, սկսեցին Հայաստան ներհոսել սփյուռքի միջոցները, ինչը նպաստեց երկրի տնտեսական վիճակի բարելավմանը: Հայաստանի ազգային եկամուտը վերջին 6 տարվա ընթացքում ամեն տարի ավելի քան 10 տոկոսով աճեց, եւ մեկ շնչին ընկնող համախառն ներքին արդյունքը 900-1000 ԱՄՆ դոլարից բարձրացավ ավելի քան 1500 դոլարի: Այլեւս անհնար է Հայաստանը դիտել որպես աղքատ երկիր:

Արտաքին քաղաքականության մեջ առանց ռուսական կողմնորոշումից հրաժարվելու զարգացան Հայաստանի հարաբերությունները ԱՄՆ-ի ու ԵՄ-ի հետ: Որպես հետեւանք այս ամենի, որոշ չափով ապահովվել է ֆինանսական ռոճաակի միջոցների ներհոսքը երկիր եւ ամենակարեւորը, Ղարաբաղի հարցում նշված երկրները որդեգրել են առնվազն անկողմնակալ դիրքորոշում, ինչը եղել է ի նպաստ Հայաստանի:

Դրանով հանդերձ, Քոչարյանն ու կողմնակիցները անհաշտ քաղաքականություն են որդեգրել ինչպես Ադրբեջանի, այնպես էլ Թուրքիայի նկատմամբ, իսկ այդ քաղաքականությունը, չնայած բոլոր բանակցությունների, նախադրյալներ է ստեղծել, որ Ղարաբաղի հարցը տեղաշտաց տա, մեկ այլ արտահայտությամբ բացառվի Հայաստանի որեւէ զիջումն այդ հարցում: Ծավալվել են նաեւ անընդմեջ տարաձայնություններ Թուրքիայի հետ ցեղասպանության ընդունման պատճառով:

Նկատվում է, որ հայ հասարակական կարծիքը հավանություն է տալիս իշխանությունների այս կոչ դիրքորոշմանը, ինչը Քոչարյանին եւ նրա թիմին ապահովում է ժողովրդի աջակցությունը: Սակայն այս դիրքորոշման հետեւանքով Թուրքիան փակ է պահում Հայաստանի հետ իր սահմանները:

Ենթադրվում էր, որ վերոհիշյալ քաղաքականությունը ամենաուշը կփոխվի առաջիկա տարում, քանի որ երկու ժամկետ նախագահելու համար, չունենալով վերընտրվելու իրավունք, նախագահ Քոչարյանի պաշտոնը կգրավի մեկ այլ գործիչ: Սակայն վարչապետի պաշտոնում Սերժ Սարգսյանի նշանակումով եւ ընտրություններում նրա «Հանրապետական» կուսակցության հաղթանակով վերջինը դարձել է նախագահի պաշտոնի ամենահավանական թեկնածուն: Եթե դա այդպես է, ապա սխալ չի լինի ասել, որ 10 տարի շարունակ Քոչարյանին ամեն կերպ աջակցող Սարգսյանը կշարունակի այն քաղաքականությունը, որը վարում է Քոչարյանը»:

Հ. ՅԱՔՈԲՅԱՆ

ԲԱԲԿՈՒՍ ՌԴ ԴԵՍՊԱՆԻ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ռուսական հեռուստաալիքների դիրքորոշումը ոչ մի երկրի, այդ թվում՝ Ադրբեջանի ուզելով չի որոշվում

Մայիսի 21-22-ին Ռուսաստանի արտգործնախարար Սերգեյ Լավրովի Ադրբեջան այցելության օրակարգում հիմնական բանակցությունները կլինեն երկրի արտգործնախարար Էլմար Մամեդյարովի հետ: Ադրբեջանական կայքէջերի տեղեկացմամբ, այս մասին հայտարարել է Ադրբեջանում ՌԴ դեսպան Վասիլի Իստրատովը: Ընդ որում, ռուս դիվանագետի խոսքերով, արտգործնախարարների հանդիպման օրակարգն ընդգրկում է ռուս-ադրբեջանական հարաբերությունների «բոլոր արդիական հարցերը»:

Ադրբեջանում ՌԴ դեսպանը պարզաբանումներ է տվել նաեւ ռուսաստանյան հեռուստաալիքներով ու հրապարակած հանրագիտարաններում, ըստ ադրբեջանական կողմի, Լեռնային Ղարաբաղի եւ Նախիջեւանի առնչությամբ «սխալ» որակումների մասին Ադրբեջանի առաջին, հետո էլ երկրորդ նոտայի առումով: Վասիլի Իստրատովը նշել է, որ առաջին նոտայում տրված պատասխանում հղում է արվել ռուսաստանյան օրենսդրությանը, որի համաձայն յուրաքանչյուր լրատվամիջոցի համար խմբագրական քաղաքականությունը որոշվում է ՁԼՄ-ի կողմից: Բացի այդ, ՁԼՄ-ների հրապարակումներն ու մոտեցումները չի կարելի դիտարկել որպես Ռուսաստան պետության դիրքորոշում:

Ընդ որում, ռուս դիվանագետը ընդգծել է, որ նման պատասխան նման դեպքերում տրվում է բոլոր երկրների նոտաների առնչությամբ: Եվ եթե տրված պատասխանից Ադրբեջանը դժգոհ է մնացել, դեսպանն, այնուամենայնիվ, հավելել է, որ ՁԼՄ-ների հետ զրույցներ տարվել եւ տարվում են երկրի քաղաքական ուղղությանը համապատասխանելու առնչությամբ:

Իստրատովն, ի թիվս այլ հարցերի, անդրադարձել է նաեւ այս տարի Ադրբեջան ռուսական գազի մատակարարման դադարեցմանը: Ռուս դիվանագետը երկկողմ առեւտրում էներգակիրների բացակայությունը որակել է որպես դրական գործոն, «քանի որ այժմ ավելի առարկայական կարելի է քննարկել, թե ինչով երկիրը առեւտուր կարող է անել»:

Ա. Հ.

Ռոյթեր գործակալության նոր սեփականատերը «Թոմսոն» կորպորացիան է

Ռոյթեր լրատվական գործակալությունը հավանություն է տվել սեփական ակտիվները կանադական «Թոմսոն» մեդիա-կորպորացիային 8,7 միլիարդ ֆունտով (17,24 միլիարդ դոլար) վաճառելու գործարքին: Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ տվյալ գործարքի շնորհիվ «Թոմսոնը» ստեղծում է աշխարհում գործարար նորությունների խոշորագույն լրատվական գործակալությունը: Ավելի վաղ հաղորդվել էր, որ եվրոպական եւ հյուսիսամերիկյան հակամենաշնորհային մարմինները նույնպես հավանություն են տվել գործարքին:

«Թոմսոնի» եւ Ռոյթերի բանակցությունների վերաբերյալ առաջին տեղեկությունները ի հայտ էին եկել մայիսի 8-ին, միայն թե այն ժամանակ կանխիկ դրամով եւ բաժնետոմսերով իրականացվող գործարքի գումարը գնահատվել էր 8,8 միլիարդ ֆունտ:

Նշվում է, որ Ռոյթերի բաժնետոմսերից յուրաքանչյուրը կփոխանակվի 3,525 ֆունտով, գումարած «Թոմսոնի» 0,16 բաժնետոմս: Միաձուլումից հետո ստեղծվելիք խումբը կկոչվի «Թոմսոն-Ռոյթեր»: Դրա բաժնետոմսերի 24 տոկոսը կպատկանի Ռոյթերին, իսկ 53 տոկոսը՝ «Թոմսոնի» բաժնետերերին: Մնացած 23 տոկոսը կպատկանի այլ բաժնետերերի:

Ավելի վաղ «Թոմսոնը» հայտարարել էր, որ 7,75 միլիարդ դոլարով վաճառում է գրականություն եւ ծրագրային ապահովում թողարկող իր ստորաբաժանումները: Ենթադրվում է, որ այդ գումարը կհատկացվի Ռոյթերի գնման ֆինանսավորմանը:

Փորձագետները կարծում են, որ «Թոմսոն-Ռոյթերը» կվերահսկի ֆինանսական տեղեկատվության շուկայի 34 տոկոսը եւ առաջ կանցնի ներկայիս առաջատարից՝ շուկայի 33 տոկոսը վերահսկող ամերիկյան «Բլումբերգ» գործակալությունից:

«Թոմսոնը» կանադական տեղեկատվական գործակալություն է, որը մասնագիտացած է գործարար ոլորտի լրատվության մեջ: Ռոյթերը տեղեկատվություն է տրամադրում ՁԼՄ-ներին, ինչպես նաեւ ֆինանսական եւ կորպորատիվ շուկաներին:

Քադդաֆին դատի կտա իրեն հիվանդ հայտարարած պաղեստինյան գործակալությանը

Լիբիայի ղեկավար Մուամմար Քադդաֆին երկուշաբթի երեկոյան մայրաքաղաք Տրիպոլիի հյուրանոցներից մեկում մամլո ասուլիս է տվել, որպեսզի անձամբ հերքի իր «ծանր հիվանդության» վերաբերյալ պաղեստինյան «Մաան» գործակալության տարածած տեղեկատվությունը: Նա հայտարարել է, որ իրեն հիանալի է զգում եւ չի գանգատվում ոչ միայն առողջությունից, այլեւ ախորժակից: «Ռոյթեր» գործակալությունը հաղորդում է, որ հանդիպման ընթացքում Քադդաֆին շատ կատակներ է արել, ցույց տալով, որ ինքը միանգամայն առողջ է:

Գնդապետ Քադդաֆին հայտարարել է, որ մտադիր է պաղեստինյան «Մաան» գործակալությանը դատական հայց ներկայացնել տարածված ապատեղեկատվության համար: Նա ասել է, որ ինքը զայրացած է «արաբների եւ նրանց տերերի» վրա:

Քադդաֆին վստահ է, որ պաղեստինյան գործակալությունն ապատեղեկատվություն է տարածել այն բանից հետո, երբ Լիբիայի իշխանությունները հրաժարվել են ազատ արձակել 3 բուլղարացի եւ մեկ պաղեստինցի բուժքույրերին, որոնք Լիբիայի հիվանդանոցներից մեկում գիտակցաբար ԴԱՎ-ի վիրուսով էին վարակել երեխաներին:

ՀԲ հանձնաժողովը մեղավոր ճանաչեց Վուլֆովիցին

Համաշխարհային բանկի ղեկավար Փոլ Վուլֆովիցը խախտել է այդ միջազգային հաստատության կանոնները, առաջացնելով «ղեկավարման ճգնաժամ», նշվում է ՀԲ հատուկ հանձնաժողովի հրապարակած հայտարարության մեջ: Ըստ այդմ, ՀԲ ղեկավարի ճակատագիրը պետք է տնօրինի բանկի գործադիր տնօրենների խորհուրդը, որն ունի 24 անդամ: Հանձնաժողովը խորհրդին հանձնարարել է քննության առնել այն հարցը, թե «կկարողանա՞ արդյոք Վուլֆովիցը իրականացնել բանկի ղեկավարումը» եւ ապահովել աշխարհում չքավորության դեմ պայքարելու բանկի առաքելությունը:

ՀԲ ղեկավարին ներկայացվող մեղադրանքները կապված են բանկի աշխատակցուհիներից մեկի հովանավորման հետ: Խոսքը Վուլֆովիցի լիբիացի ընկերուհու՝ Շահա Ռիզայի պաշտոնական առաջխաղացման եւ աշխատավարձի բարձրացման մասին է: **«Ազգն»** արդեն գրել է, որ Վուլֆովիցը ներողություն է խնդրել բանկի կանոնադրությանն անհարիր իր պահվածքի համար եւ խոստացել է կատարել գործադիր տնօրենների խորհրդի ամեն մի որոշում:

BBC-ն հաղորդում է, որ ՀԲ տնօրենների խորհուրդը ներկայումս քննարկում է բանկի ղեկավարի նկատմամբ կարգապահական պատժամիջոցների հնարավոր կիրառման հարցը: Այդ մարմինը կարող է հեռացնել Վուլֆովիցին, նրան խնդրել հրաժարականի դիմում տալ, անվստահություն հայտնել կամ նկատողություն հայտարարել:

Մինչեւ վերջերս խորհրդի անդամները հակված էին անվստահություն հայտնել Վուլֆովիցին կամ ձեռնարկել այնպիսի միջոց, որն անչափ կդժվարացներ նրա հետագա պաշտոնավարությունը: Երեկվանից Վուլֆովիցը սկսել է ներկայանալ տնօրենների խորհրդի նիստերին: Նրա հետ կապված արարողակարգը տեղի կունենա դռնփակ: Խորհրդի որոշումը կարող է ընդունվել ամենամոտ ժամանակներս:

Պ. Բ.

ԱԶԳ

Մշակույթ

Ցնայած հուշագրությունները վերջին տարիներին մեզանում բավականին տարածում են գտել, սակայն ոչ բոլորին է հաջողվել ստեղծել ոչ միայն ընթերցվող, այլ նաեւ այդ ժամին հատուկ պատմաճանաչողական կամ վերլուծական գործ, հատկապես, որ հուշագրությունը ենթադրում է ոչ միայն հստակ ժամանակագրություն, այլ նաեւ եղելությունների, իրադարձությունների ու փաստերի ճշմարտացիություն, ինչպես նաեւ գործող անձանց իրական ու անկաշառ բնութագրություն:

Վերոհիշյալ չափանիշները գոնե մեծ մասամբ պահպանած հուշագրությունները այսօրվա սերնդի համար հսկայական նշանակություն ունեն, հենց թեկուզ այն պատճառով, որ դրանք արացոլում են մեր ոչ շատ վաղ անցյալը, որն աստիճանաբար պատմություն է դառնում, ուստի եւ կարող է այդպես էլ չբացահայտել ապագայի համար չափազանց կարեւոր իրադարձություններ ու փաստեր:

Ահա այդ իմաստներով էլ չափազանց օգտակար կարող է լինել **Սարգիս Խաչատրյանի «Դավանանքին հավատարիմ»** հուշապատումը, որը վերջերս լույս է ընծայել «Միտք» հրատարակչությունը:

Հեղինակը 14 տարի եղել է Հայաստանի կոմկուսի Կենտկոմին առընթեր կուսակցական վերահսկողության հանձնաժողովի նախագահը: Բնականաբար, նա ոչ միայն եղել է բազմաթիվ իրադարձությունների խառնարանում, այլ նաեւ գործի բերումով բացել է կուսակցական ու պետական շատ գործիչների գործունեության փակ էջերը:

Ցանկանում եմ ընդգծել, որ, իրոք, հավատարիմ մնալով իր դավանանքին, Սարգիս Խաչատրյանը ստեղծել է մի գործ, որի հիմքում անաչառությունն է, անկողմնակալ վերաբերմունքն ու գնահատականը ոչ միայն տեղի ունեցած իրադարձությունների, այլ նաեւ ղեկավար աշխատողների նկատմամբ, անկախ նրանից, թե ինչ պաշտոն են վարել նրանք: Հեղինակը չի խնայում նաեւ առաջին այրերին, որոնց գործունեությունից էր մեծապես կախված հանրապետության առաջընթացը:

Պետք է նկատի ունենալ, որ Հայաստանում բույն դրած բացասական երեւույթների դեմ իր պայքարի մասին Սարգիս Խաչատրյանը այս հուշապատման մեջ չէ, որ փորձում է պատմել: Նա այդ պայքարը սկսել էր այն տարիներին, երբ հսկա տերությունում դեռ խարխլման նկատելի երեւույթներ չկային եւ առաջին դեմքերն էլ իրենց տեղերում ամուր նստած էին: Նրա մտատանջությունը այն մասին էր, որ կադրային սխալ քաղաքականության հետեւանքով ղեկավար պաշտոններ են գրավում մարդիկ, ովքեր ոչ մի արժանիք չունենալով, անմիջապես սկսում են չարաշահել իրենց դիրքը, թաղվում զանազան մեքենայությունների մեջ՝ ի վերջո վարկաբեկելով ղեկավարի անունը:

Որքան էլ տարօրինակ թվա, շրջանային օղակի ղեկավարների գերակշռող մեծամասնությունը ուղարկվում էր մայրաքաղաքից: Այդ հանգամանքը, որ հաճախ տեղերում դժգոհությունների առիթ էր ծառայում, վնասակար էր նրանով, որ եկածները չէին կարողանում ընկալել տվյալ շրջանի տնտեսության առանձնահատկությունները, մարդկանց մոտիկից չէին ճանաչում, ուստի իրենց գործունեության եւ ինքնապաշտպանության համար ընտրում էին վարչահրամայական մեթոդներ: Իզուր չէր, որ մի շրջանից Կենտկոմ նամակ էին ուղարկել եւ շրջկոմի առաջին քարտուղարի մասին ասել, թե մարդինն ուղարկել եք, գլուխը՝ ոչ: Կամ Շամշադինի շրջանում 10 տարվա ընթացքում փոխել էին կուսշրջկոմի վեց քարտուղարներ:

Չգիտես ինչ սկզբունքներով էին հավաքագրվում նաեւ Կենտկոմի աշխատողները՝ ընդհուպ բաժինների վարիչները: Մի բան սակայն պարզ էր: Գնալով այդ կադրերը ուրիշ հանգամանք: Մեր գրականության դասական Ակսել Բակունցը իր սքանչելի «Կյորես» քրոնիկոնում մի հիանալի դարձվածք ունի Գորիսի պաշտոնյաների մասին. «Ինչ վերաբերում է բեյերի հոգեւոր շահերին, ապա նրանք հոգի չունեին, որ հոգեւոր շահ ունենային»: Մարդիկ հավատն էին կորցնում ղեկավարների ու պետության նկատմամբ: Շարքային մարդը մշտապես պիտի զգա, որ ղեկավարը իրենից խելոք է ու հմուտ, ազնիվ է ու արդարամիտ: Այդ դեպքում նա զգում է նաեւ, որ ինքն իր գլխին տեր ունի: Իսկ երբ ղեկավարը այդպիսին չէ, նա անտեղությանը չընտելանալով, իրեն է ամեն ինչին տեր զգում:

Իսկ Հայաստանում անտեր շրջանները քիչ չէին, եթե այդպես չլիներ, ապա մեր երկրի քարտեզից չէին վերանա 157 գյուղական բնակավայրեր, իսկ ասենք Վարդենիսի շրջանում ազերիները չէին ավելանա 17 հազարով, իսկ նրանց կողքին հայերը՝ 850 հոգով:

Դժբախտաբար այն ժամանակ ֆուտուրալոգիան (ապագայագիտությունը) գիտություն չէր համարվում, որպեսզի գոնե մեկը կանխատեսեր, թե ինչ հետեւանքներ են բերելու գալիք համաղեսները:

Սարգիս Խաչատրյանի անհանգստությունը հենց դրանում է: Եթե Հայաստանում եւ հատկապես մայրաքաղաքում ղեկավար աշխատողները վայելեին ժողովրդի համակրանքը եւ հեղինակավոր դեմքեր լինեին, ապա հետխորհրդային իրադարձությունները մեր հանրապետությունում այլ ընթացք կստանային: 1988-ից Հայաստանում ոչ թե հետընթաց էր սկսվել, այլ կտրուկ վայրէջք, որովհետեւ ժողովուրդը ղեկավարներին չէր վստահում՝ նախ, նրանց մեջ իրական գործիչ չտեսնելով, երկրորդ՝ Ղարաբաղյան հարցի լուծումը նրանց հետ չկապելու պատճառով: Հետագա երկու տարիները ավելի խորացրին ժողովրդի եւ ղեկավարության միջեւ առաջացած անջրպետը: Բավական է նշել, որ 1990 թ. մայիսին կայացած խորհրդարանական ընտրություններում Երեւան քաղաքի 98 ընտրատարածքներում ոչ մի կուսակցական, պետական աշխատող պատգամավոր չընտրվեց: Բայց դա էլ բոլորը չէր: Ընտրված պատգամավորներից մոտ 160-ը կոմկուսի անդամներ էին, սակայն խորհրդարանում կոմկուսի առաջնորդը նախագահ չընտրվեց, թեեւ անհրաժեշտ էր 120 ձայն: Այսինքն՝ 60-70 կոմունիստներ իրենց այդպիսին էին համարում: Ինչո՞ւ: Որովհետեւ այդպիսին չէին էլ եղել: Նրանք կուսակցական էին դարձել միայն պաշտոններ գրավելու համար: Ըստ որում, կուսաշարքերն էլ ընդունվել էին կամ կաշառքով, կամ էլ հովանավորությամբ, այսինքն՝ այն միջոցներով, ինչի մասին որ իր գրքում ցավով պատմում է Սարգիս Խաչատրյանը:

ԷՍՈՐՍ ՊԱՏԿԱՆՅԱՆ

Խղճի եւ գրչի կշիռը

«Իմ փոքրիկ, բայց անհուն աշխարհը»

Գծի, ձեւի եւ գույնի յուրօրինակությամբ են հարուստ նկարիչ Էդվարդ Սասունի կտավները: Նկարիչը ժամանակակից իրաբանական գեղանկարչության ներկայացուցիչ է: Նա կարծես ներդաշնակություն է որոնում եւ տեսնում այն ամենուրեք: Թերեւս դա նրանից է, որ այդ ներդաշնակությունը կա նրա հոգում ու ներաշխարհում: Նրա վրձնած դիմանկարներին ու նատյուրմորտներին հատուկ է արեւելյան ջերմությունն ու գունագեղությունը:

Մայիսի 15-ին Ալբերտ եւ Թովմ Բոյաջյան պատկերասրահում տեղի ունեցավ Էդվարդ Սասունի գեղանկարչական ստեղծագործությունների ցուցահանդեսը: Էդվարդ Սասունը բազմաժանր ստեղծագործող է՝ յուղաներկ, ջրաներկ, գրաֆիկա, բնանկար: Սա նկարչի առաջին անհատական ցուցահանդեսն է հայրենիքում եւ առանձնահատուկ նշանակություն ունի նրա ստեղծագործական կյանքում: Նրա վրձինը ասես թաթախված է հայ ժողովրդի հոգեւոր ներկաշնակի մեջ: Անգամ Արեւելքը պատկերող կտավներում՝ «Վար Արուն», «Առավոտը Կամերոն բարձրավանդակում», «Թայլանդական նատյուրմորտ», զգացվում է հայկական շունչն ու ոգին: Նկարիչը երկար տարիներ աորել եւ ստեղծագործել է Թայլանդում: Նշում է, որ շատ է սիրում արեւելյան մշակույթը: Այդ տարիների ընթացքում շատ բան է քաղել ու սովորել թայլանդական մշակույթից ու ժողովրդից, սակայն հպարտանում է հայկական մշակույթով ու արվեստով:

Ցուցահանդեսին ներկայացված են նկարչի տարբեր տարիների ստեղծագործություններ:

Այդ կտավները՝ «Արարատը լիալուսնին», «Լռություն», «Ծաղկի մայլե», նրա ստեղծագործության մի փոքրիկ փունջն են՝ լի մարդկային գեղեցկությամբ ու անհատականությամբ, որոնք անտարբեր չեն թողնում հանդիսատեսին, ստիպում գամվել եւ խորհել լավի, գեղեցիկի ու մարդկային վեհ արժեքների մասին:

Հ. Հ.

ԱԼԲԵՐՏ ԵՎ ԹՈՎՄ ԲՈՅԱՋՅԱՆ ՀԻՄՆԱԳՐԱՄ

Թանգարանի բացում

Մայիսի 15-ին Գեղարվեստի ակադեմիայի շենքում բացվեց Ալբերտ եւ Թովմ Բոյաջյան թանգարանը: Թանգարանում ներկայացված է սփյուռքահայ նշանավոր նկարիչների՝ Էդգար Շահինի, Գառզուի, Ժանսեմի, Հակոբ Հակոբյանի, Էլիբեկյանի 31 հիանալի աշխատանք: Տարիներ առաջ վերը նշված նկարիչները «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամին նվիրել են կտավներ՝ իրենց լուման ներդնելով ճանապարհաշինության ու դպրոցաշինության գործում: Ամերիկահայ բարեգործ Ալբերտ Բոյաջյանի ջանքերի եւ մեծ ներդրումների շնորհիվ այսօր այդ կտավները գտնվում են Հայաստանում՝ մեծ ուրախություն եւ հիացմունք պատճառելով արվեստասեր հասարակությանը:

Գեղարվեստի ակադեմիայի ռեկտոր Արման Իսաբեկյանը հավատիացնում է, որ թանգարանն ունի առանձին աշխատակազմ, որտեղ պետք է կատարեն ուսումնասիրություններ: Թանգարանում պարբերաբար կլինեն հոբելյանական միջոցառումներ եւ ցուցադրումներ:

Թանգարանի եւ ցուցասրահի տնօրեն Մհեր Իսաբեկյանը փաստում է, որ թանգարանի բացումն ունի շատ կարեւոր նպատակ՝ հայ ժողովրդին, հատկապես հայ երիտասարդությանը հաղորդակից դարձնել բարձրարժեք մշակույթին ու արվեստին:

Բացման խոսքում Ալբերտ Բոյաջյանը վստահեցրեց, որ սա լինելու է նոր բարեգործությունների ու ներդրումների սկիզբը: Նրա խոսքերով, այս ամենը կատարվում է հանուն հայրենիքի, իսկ հայրենիքի համար կարեւոր ամեն ինչ հուզում է իրեն եւ իր ընտանիքի անդամներին:

ՀԱՅՐԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Մի նմուշ ժամանակակից ֆրանսալեզու գրականությունից

«Ակտուալ արվեստ» մշակութային կազմակերպությունը միսված է զարգացնելու արդի արվեստի արտահայտման շրջանակները եւ նպաստելու մշակութային փոխներթափանցումներին: Այս կազմակերպությունը հայերենով ներկայացնում է գրական-մշակութային «ակտուալ» արվեստի մի ամսագիր, որ կոչվում է «ա», ընդգրկում է տարաբնույթ ու տարասեռ գրական եւ ոչ գրական նյութեր: «ա» հանդեսի 4-5-րդ համարի շարադրանքում՝ կարդում ենք՝ Մարկ Նշանյան, Լեւոն Ներսիսյան, Անտոնիո Նեգրի, Ջեյմս Հյուբեր եւ ուրիշ հեղինակների անուններ. մեծաքանակ բացակայում են: Մշակութային փոխանակումների մյուս ծրագիրը երկլեզվյա՝ հայերեն եւ օտար լեզուներով արձակ եւ չափածո, ինչպես ժամանակակից, նաեւ դասական հեղինակների ստեղծագործությունների հրատարակություններն են: Նկատի են առնված Բոդլեր, Պիկասո, Պուշկին, Մանդելշտամ եւ ուրիշներ: Առայժմ հրատարակվել են Վիոլետ Գրիգորյանի «Սեր» բանաստեղծությունների ժողովածուն, Դրնի Դոնիկյանի Հովհ. Թումանյանի քառյակները, «Էրոտոֆիլներ եւ վեգետալիաններ», «Քոչվորություն եւ նստակեցություն» գրքերը: Իսկ վերջին հրատարակությունը ֆրանսիական արդի գրականության ներկայացուցիչ Ժան Ժիոնոյի «Մարդը, որ ծառեր էր տնկում» նովելների ժողովածուն է, որի շնորհանդեսը կայացավ երեկ ֆրանսիական դեսպանատանը: Գիրքը բովանդակում է «Մարդը, որ ծառեր էր տնկում», «Ջեռը», «Պանի նախերգը» նովելները ֆրանսերենով եւ հայերենով, թարգմանիչն է Նվարդ Վարդանյանը, հրատարակիչ-ձեւավորողը՝ Մկրտիչ-Մաքետսյանը:

Հայաստանում Ֆրանսիայի դեսպան Մերժ Սմեսովը նկատեց, որ ձեռնարկն ստեղծվել է հայ-ֆրանսիական համագործակցության շրջանակներում: Ֆրանսիայում մեծ ժողովրդայնություն վայելող գրողի գործը հաճելի անակնկալ կլինի ֆրանսալեզու ընթերցողների եւ առհասարակ ֆրանսիական գրականությամբ ու մշակույթով հետաքրքրվողների համար: Գրքի տպաքանակի մեծ մասը կտրամադրվի գրադարաններին, իսկ մնացածը խորհրդանշական գնով (100 դրամ) կվաճառվի:

Ժան Ժիոնոն (ծագումով իտալացի) Ֆրանսիայում բավականին հայտնի հեղինակ է, նրա ստեղծագործությունների հիման վրա նկարահանվել են ֆիլմեր: Տաղանդավոր եւ օժտված գրողի լեզվամտածողության առանձնահատկությունը պարզությունն ու անպաճուկությունն է, պատմում է մարդկային հասարակ առօրյայի ու կյանքի մասին՝ առանց տրվելու գրական նորաձեւության գայթակղությանը:

Ժան Ժիոնոյի նովելների նորընծա ժողովածուի առաջին տողերը ընթերցողական տրամադրություն են ստեղծում եւ առինքնող մթնոլորտ ունեն. «Որպեսզի մարդ արարածի բնույթը բացահայտի իրոք բացառիկ որակներ, պետք է լավ ճակատագրի արժանացած լինի՝ ի վիճակի դիտարկելու իր արարքը երկար տարիների ընթացքում: Եթե այդ արարքը զերծ է ամեն տեսակի եսասիրությունից, եթե նրան ուղեկցող գաղափարն անօրինակ մեծահոգությամբ է տոգորված, եթե նա բացարձակապես վստահ է, որ ոչ մի տեղից հատուցում չի սպասել, առավել եւս, թողել է աշխարհում նկատելի լավ հետք, որեմն, անվերադարձորեն, գտնվում ենք անմոռանալի նկարագրի դիմաց»:

Ա. Ռ.

«Սեւիլիան» կձգտի պահպանել մրցանակը

Գլազգոյում ՈՒԵՖԱ-ի գավաթը կվիճարկեն իսպանական ակումբները

Այսօր Գլազգոյի «Հեմպդեն պարկ» մարզադաշտում կկայանա ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի 49-րդ խաղարկության եզրափակիչ հանդիպումը: Վճռորոշ խաղում պաշտպանվող մրցանակը կվիճարկեն իսպանական երկու ակումբները՝ ՈՒԵՖԱ-ի ներկայիս գավաթակիր «Սեւիլիան» եւ «Էսպանյոլը»: Երկու թիմերն էլ հիանալի հանդես եկան գավաթի ընթացիկ խաղարկությունում: «Էսպանյոլը» դեռեւս կիսաեզրափակիչի առաջին խաղում էր վճռորոշ խաղի ոտեգրի լուրջ հայտ ներկայացրել՝ սեփական հարկի տակ 3-0 հաշվով հաղթելով գերմանական «Վերդերին»: Պատասխան խաղում էլ «Էսպանյոլը» մրցակցի դաշտում հաստավ հաջողության (2-1):

Ավելի դժվար էր «Սեւիլիայի» խնդիրը: Առաջին խաղում թիմը մրցակցի դաշտում 0-1 հաշվով զիջել էր իսպանական «Օսասունային» եւ կարողացավ պատասխան մրցավեճում 2 անպատասխան գոլ խփել ու 2-րդ տարին անընդմեջ մտնել եզրափակիչ: Այդ խաղում թիմը մեկ անգամ եւս ապացուցեց, որ հաջողության գրավականը կազմի կայունությունն է: Այդ խաղի մասնակիցներից 7-ը մեկ տարի առաջ մասնակցել էին անգլիական «Միդլսբրոյի» հետ ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի եզրափակիչ հանդիպմանը, որում «Սեւիլիան» պարզապես ջախջախել էր մրցակցին (4-0): Երկու գոլ էր խփել Էնցո Մարեսկան, մեկական անգամ աչքի էին ընկել Լուիս Ֆաբիանոն եւ Ֆրեդերիկ Կանուտեն: Անցյալ տարի «Սեւիլիան» նվաճեց ՈՒԵՖԱ-ի գավաթը, որը թիմի համար առաջին լուրջ հաջողությունն էր 1948 թ.-ից հետո:

Իսպանական «Սեւիլիան» ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկությունների գրեթե 50-ամյա պատմության ընթացքում 6-րդ թիմն է, որին հաջողվել է ՈՒԵՖԱ-ի գավաթը նվաճելուց հետո հաջորդ տարի կրկին եզրափակիչի ոտեգիր ձեռք բերել: Մինչ օրս միայն «Բարսելոնին» (1958, 1960 թթ.) «Վալենսիային» (1962, 1963 թթ.) եւ Մադրիդի «Ռեալին» է (1985, 1986 թթ.) հաջողվել երկու տարի անընդմեջ ՈՒԵՖԱ-ի գավաթակիր դառնալ: Դժվար է գուշակել, թե կհաջողվի՞ արդյոք «Սեւիլիային» կրկնել վերը նշված թիմերի արդյունքը: Իսկ ահա մինչեւ եզրափակիչ խաղն էլ արդեն պարզ է, որ այս խաղարկությունից հետո իսպանական թիմերն ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկություններում յուրօրինակ ռեկորդակիրներ կդառնան՝ 11-րդ անգամ նվաճելով պատվավոր մրցանակը: Չէ՞ որ եզրափակիչում մրցելու են իսպանական երկու թիմեր: Առայժմ ՈՒԵՖԱ-ի գավաթը 10-ական անգամ նվաճել են իսպանական, իտալական եւ անգլիական թիմերը, որոնք զգալիորեն առաջ են անցել մյուս երկրներից: Ընդհանուր առմամբ ՈՒԵՖԱ-ի գավաթակիր դարձել են 12 երկրների թիմեր: Առաջատար եռյակին ավելի մոտ է Գերմանիան, որի թիմերը 6 անգամ են հաջողության հասել ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի մրցաշարում:

Ինչ վերաբերում է առանձին ակումբներին, ապա առավել հաճախ՝ 3-ական անգամ ՈՒԵՖԱ-ի գավաթը նվաճել են իսպանական «Բարսելոնն» ու «Վալենսիան», իտալական «Յուվենտուսն» ու «Ինտերը» եւ անգլիական «Լիվերպուլը»: Իսկ ընդհանուր առմամբ հաջողությունն ուղեկցել է 31 թիմի: 32-րդը կարող է դառնալ «Էսպանյոլը», եթե հաղթի «Սեւիլիային» այսօր կայանալիք եզրափակիչ խաղում: «Էսպանյոլը» երկրորդ անգամ է իրավունք ստացել մասնակցելու ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի եզրափակիչին: Առաջին անգամ թիմը պատվավոր մրցանակը վիճարկել է 1988 թ.՝ երկու խաղերի ընդհանուր արդյունքով զիջելով գերմանական «Բայերին»:

Նշենք նաեւ, որ եզրափակիչը կայանալու է աշխարհի ամենահին եւ հայտնի մարզադաշտերից մեկում: Գլազգոյի «Հեմպդեն պարկը» շահագործման է հանձնվել դեռեւս նախորդ դարում՝ 1903 թ.: Մինչեւ բրազիլական «Մարականա» մարզադաշտի կառուցումը «Հեմպդեն պարկն» աշխարհի ամենաստվերվող մարզակառույցն էր: 1960 թ. Ցեմոիոնների գավաթի եզրափակիչ հանդիպումը Մադրիդի «Ռեալի» եւ Ֆրանկֆուրտի «Այնտրախտի» միջեւ ներկա է գտնվել 130 հազար հանդիսական: Ճիշտ է, ներկայում մարզադաշտը նախատեսված է 52 հազար հանդիսականի համար: Մինչեւ այժմ այս մարզադաշտում Եվրոգավաթների 3 եզրափակիչ հանդիպում է անցկացվել, բայց ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի վճռորոշ խաղն առաջին անգամ է կազմակերպվելու:

Մարաթոնյան վազք ողբերգական ավարտով

Գերմանիայում անցկացված մարաթոնյան վազքի մրցումները ողբերգական ավարտ ունեցան: Մարաթոնին մասնակցում էին մոտ 22 հազար վազորդներ, որոնց մի մասն անվավոր չմուշկներով էր: Նրանցից երկուսը մրցումների ընթացքում մահացան: Դորտմունդի 46-ամյա մասնակիցը, որ անվավոր չմուշկով էր, 12-րդ կիլոմետրին ուշագնաց եղավ: Բժիշկներին չհաջողվեց փրկել նրա կյանքը: Քիչ անց կանգ առավ 69-ամյա վազորդի սիրտը: Նրան էլ փրկել չհաջողվեց: Իսկ ահա 53-ամյա մեկ այլ վազորդի բժիշկները վերակենդանացրին:

Բժիշկների համոզմամբ, ողբերգության պատճառը մրցմանը նախորդած օրերին եղանակի կտրուկ փոփոխություններն էին: Այս առումով ավելի հաճախակի են բողոքներ արտահայտվում, որ հարկավոր է խստացնել մարաթոնյան վազքի մասնակցության պահանջները: Ներկայում գործող կարգի համաձայն, բավական է հայտ ներկայացնել եւ մուտքավճար վճարել մրցմանը մասնակից դառնալու համար:

Ձիդանի վերադարձը ֆուտբոլ չի բացառվում

Բրիտանական Mirror թերթի հաղորդագրության համաձայն՝ չի բացառվում, որ Զինեդին Զիդանը վերադառնա ֆուտբոլ եւ հանդես գա ամերիկյան ֆուտբոլային լիգայի «Չիկագո» թիմում: Այս թիմի, ինչպես նաեւ «Լոս Անջելես Գելեխիի», որում հանդես է գալիս Դեվիդ Բեքհեմը, սեփականատերը AEG entertainments group ընկերությունն է: Վերջինիս գործադիր տնօրեն Թիմ Լեյուիկին խոստովանել է, որ Զիդանի հետ բանակցությունները մոտ են դրական արդյունքին: Այժմ կողմերն աշխատում են համաձայնագրի շուրջ: Ըստ գործադիր տնօրենի՝ ընկերությունը բացի Զիդանից, հետաքրքրվում է նաեւ Բեքհեմով, Ռոնալդոյով եւ Ռոնալդինյոյով:

Շեյենկոն շահել է դասը

«Չելսիի» հարձակվող Անդրեյ Շեյենկոն շահել է դասն ընդդեմ «Daily Mirror» թերթի, որը դատարանի որոշմամբ պետք է փոխհատուցի ֆուտբոլիստին: Հիշեցնենք, որ դեռեւս հունվարին թերթում հայտնված բարոյական վնասը: Հիշեցնենք, որ դեռեւս հունվարին թերթում հայտնված հոդվածում լրագրողը Շեյենկոյին համարել էր Աբրամովիչի լրտես, թե իբր ֆուտբոլիստն իր խաղընկերների եւ Ժոզե Մոուրինյոյի խոսքը թիմում, թե իբր ֆուտբոլիստն իր խաղընկերների եւ Ժոզե Մոուրինյոյի խոսքը թիմում, թե իբր ֆուտբոլիստն իր խաղընկերների մասին տեղեկացնում է ակումբի սեփականատիրոջը:

Նշենք, որ Ցեմոիոնների լիգայի կիսաեզրափակիչ պատասխան հանդիպումից առաջ էլ բրիտանական թերթը հակասական տեղեկություններ էր տպագրել Շեյենկոյի մասին: Ըստ թերթի՝ իբր Շեյենկոն հերթական անգամ ընդհարվել է «Չելսիի» գլխավոր մարզչի հետ՝ տեղեկանալով, որ չի ընդգրկվել «Լիվերպուլի» հետ հանդիպման մեկնարկային կազմում: Եվ որպես դրա հետեւանք, Շեյենկոն հրաժարվել է Լիվերպուլ մեկնելուց: Այնինչ, ինչպես պարզվել է, ուկրաինացի ֆուտբոլիստը վնասվածքի պատճառով չէր մասնակցել կիսաեզրափակիչ հանդիպմանը:

Ռոնալդինյոն ոչ մի բանի համար գրեթե չի վճարում

Պարզվում է, որ աշխարհում ամենաբարձր վարձատրվող ֆուտբոլիստը՝ «Բարսելոնի» բրազիլացի կիսապաշտպան Ռոնալդինյոն, որի եկամուտն ըստ ամերիկյան «Ֆորբս» ամսագրի՝ անցյալ տարի կազմել է 29,5 մլն դոլար, գրեթե ոչնչի համար չի վճարում: Այս մասին նա խոստովանել է բրազիլական «Պլակար» ամսագրին տված հարցազրույցում: «Որտեղ էլ որ գնում եմ, ինձ հյուրասիրում են: Օրինակ, ռեստորանում, երբ գալիս է վճարելու պահը, ասում են, որ ընթրիքն իրենց հաշվին է: Եվ ես տխրում եմ, որ ավելի շատ կերակուր չեմ կերել: Սովորաբար, ես ինձ մոտ փող չեմ պահում: Միակ բանը, որի համար վճարում եմ, մեքենայիս լցակայանն է: Վճարումը կատարում եմ վարկային քարտի միջոցով», նշել է Ռոնալդինյոն:

Բրազիլացի ֆուտբոլիստը նաեւ հավաստիացրել է, որ իր ֆինանսական գործերով ինքը չի զբաղվում, ուստի չի կարող նշել, թե որքան է վաստակում:

ԲՈՆՇՔԱՍՄԱՐՏ

Երիտասարդներն ավարտեցին, մեծահասակներն սկսում են

Եկատերինբուրգում ավարտված բոնցֆամարտի միջազգային մրցաշարում հաջող ելույթներ ունեցան Հայաստանի երիտասարդական հավաքականի բոնցֆամարտիկները: Նրանցից երեքը՝ Արթուր Գրիգորյանը (51 կգ), Սամվել Արսենյանը (54 կգ) եւ Միքայել Օհանյանը (64 կգ) զբաղեցրին 2-րդ տեղը՝ արժանանալով արծաթե մեդալների: Ընդ որում, Միքայել Օհանյանին հանձնվեց նաեւ հատուկ մրցանակ՝ «Հաղթանակի կամքի համար»: Եվս երեք հայ բոնցֆամարտիկներ՝ Սերգեյ Ղարիբյանը (57 կգ), Արա Պուլուզյանը (60 կգ) եւ Տիգրան Միսակյանը (54 կգ) արժանացան բրոնզե պարգեւների:

Հայաստանի մեծահասակների հավաքականը մայիսի 16-21-ը Չեխիայում կմասնակցի միջազգային հերթական մրցաշարին: Այն մեր բոնցֆամարտիկների համար աշխարհի առաջնության նախապատրաստական փուլերից մեկը կլինի: Հավաքականի գլխավոր մարզիչ Ռաֆայել Մեհրաբյանի գլխավորությամբ ընտրվեցին կազմ դուրս կգան Դերենիկ Գիժլարյանը (51 կգ), Գաբրիել Տոլմաջյանը (57 կգ), Հրաչյա Հովհաննիսյանը (69 կգ), Սամվել Մաթեւոսյանը (69 կգ), Անդրանիկ Հակոբյանը (75 կգ), Արման Օհանյանը (91 կգ) եւ ծանրաբային Սարգիս Չարգարյանը:

Լավագույնը Մամեդյարովի արդյունքն է

Սոֆիայում ընթացող շախմատի միջազգային մրցաշարի 5-րդ տուրում բոլոր պարտիաներն էլ խաղաղ ելք ունեցան: Միավորը բաժանեցին Նիսիպիանուն ու Սաշիկիրանը, Թոփալովն ու Կամսկին, Ադամսն ու Մամեդյարովը: Ընդ որում, վերջին զույգի մրցավեճն ամենաերկարատեւն էր:

5-րդ տուրով ավարտվեց մրցաշարի առաջին շրջանը, որի հաղթող դարձավ ադրբեջանցի Շահրիար Մամեդյարովը, որը վաստակեց 3,5 միավոր: Հաջող է խաղում նաեւ Մայքլ Ադամսը, որն առաջատարին զիջում է կես միավորով: Նշված շախմատիստներն առայժմ չեն պարտվել: 2,5-ական միավորով հաջորդ տեղերում են Սաշիկիրանն ու Նիսիպիանուն: Թոփալովն ունի 2 միավոր, իսկ Կամսկին 1,5 միավորով եզրափակում է աղյուսակը: Երեք մրցաշարում հանգույցներ էր: Մրցաշարի կազմակերպիչները նրանց համար ֆուտբոլային հանդիպում էին կազմակերպել Սոֆիայի «Լեւսկու» ֆուտբոլիստների մասնակցությամբ:

Պեսակին կրկին լավ մարզավիճակում է

«Ջիրո դը Իտալիա» հանրահայտ բազմօրյա հեծանվավազքի 3-րդ փուլում հաջողությունն ուղեկցեց իտալա-գերմանական «Միլրամ» թիմի հեծանվորդ, իտալացի Ալեսանդրո Պեսակիին: Նա մրցաշրջանը հաղթահարեց 4 ժամ 22 րոպե 57 վայրկյանում: Այս հաջողությունն այնքան էր ուրախացրել Պեսակիին, որ նա չկարողացավ վերջնագծում զսպել արցունքները: Նրան կարելի է հասկանալ, քանի որ վերջին անգամ Պեսակին այս հեծանվավազքի առանձին փուլի հաղթող էր դարձել 2005 թ.: Անցյալ տարի, «Ջիրո դը Իտալիա» հեծանվավազքի 3-րդ փուլում նա լուրջ վնասվածք ստանալով՝ ստիպված էր եղել ավարտել մրցումները:

Երկրորդը վերջնագիծը հասնեց Ռոբերտ Ֆոստերը, երրորդն արգենտինացի Մախիմիլիանո Ռիեզեն էր: 2-րդ փուլի հաղթող ավստրալացի Ռոբի Մակիվենն այս անգամ 4-րդն էր: Հետաքրքրական է, որ մեկնարկից բավական ժամանակ հեծանվավազքը գլխավորում էին 22-ամյա ռուսաստանցի Միխայիլ Իգնատեւը եւ 24-ամյա իտալացի Ջովանի Վիսկոնտին: Սակայն վերջնագծից 4 կմ առաջ նրանք ի վերջո հոգնեցին, որի արդյունքում հետապնդողներից շատերին հաջողվեց շրջանցել նրանց:

Երեք փուլից հետո առաջատարների վարդագույն մարգաշարիկը կրում է իտալացի Էնրիկո Գասպարոտոն: Թիմային հաշվարկում առջեւից է ընթանում իտալական «Լիկիգազը», որին 13 վայրկյանով է զիջում Ղազախստանի «Աստանան»:

Բլաթերն առաջարկում է կրկնապատկել խաղի մրցավարների քանակը

ՖԻՖԱ-ի նախագահ Զեպ Բլաթերն առաջարկել է կրկնապատկել խաղը սպասարկող մրցավարների թիվը: Ըստ նրա՝ ամռանը կփորձարկվի նորարարությունը՝ չորս եզրային եւ երկու գլխավոր մրցավարներով խաղերի սպասարկումը: Եվ եթե արդյունքները դրական լինեն, ապա նորույթը կկիրառվի: «Այժմ հաճախ ականատես ենք լինում այնպիսի պատկերի, երբ մրցավարները չափից դուրս գնահատում են իրենց՝ համարելով անփոխարինելի: Դա հատկապես նկատվում է Իտալիայում: Հարկավոր է մրցավարությունը դարձնել ավելի պրոֆեսիոնալ», նշել է Բլաթերը: ՖԻՖԱ-ի նախագահը տեղեկացրել է, որ մրցավարների քանակի ավելացման հարցը համաձայնեցրել է ՈՒԵՖԱ-ի նախագահ Միշել Պլատինիի հետ, որը եւս գտնում է, որ խաղի ընթացքում խաղադաշտում տեղի ունեցող իրադարձությունները պետք է ավելի լավ հսկվեն մրցավարների կողմից:

Ըստ Բլաթերի՝ եզրային երկու մրցավարները պետք է դրոշակներով արձանագրեն գնդակը եզրային գծից դուրս գալը, իսկ մյուս երկու մրցավարները խաղին կարող են միջամտել սուլիչի օգնությամբ: Բլաթերը միաժամանակ կրկին դեմ է արտահայտվել մրցավարների կողմից վճիռներ կայացնելու ժամանակ տեսագրությունների օգնությանը դիմելու գաղափարին:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/86 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Երեւանի քաղաքապետարանի կարիքների համար Երեւան քաղաքի Լենինգրադյան փողոցի վերակառուցման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 1400 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ, «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 1150000088680300 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Ա. Սարգսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 10-00:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/87» ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **«Մեղրի-Շվանիձոր-Վերիշեն-Ծավ-Կապան ավտոճանապարհի Կապան-Ծավ կմ 0+000-կմ 22+100 ճանապարհահատվածի հիմնանորոգման աշխատանքների» ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 9800 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ, «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 1150000088680300 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Զ. Մելիքսեթյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 11-00:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ԳՀԱՊՁԲ-07/23 ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **«Պատմամշակութային արգելոց թանգարանների եւ պատմական միջավայրի պահպանության ծառայության կարիքների համար պարագաների եւ նյութերի ձեռքբերման» գնման պայմանագիր կնքելու նպատակով:** Գնանշման հարցման հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 800 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ», Հ/Հ 247010010343 «Կոմունալխագիծ» ՓԲԸ-ի հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Լ. Ավանեսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ գնանշման հարցման հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 12-00:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-07/88» ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **«Մեղրի-Շվանիձոր-Վերիշեն-Ծավ-Կապան ավտոճանապարհի Կապան-Ծավ կմ 22+100 - կմ 35+700 ճանապարհահատվածի հիմնանորոգման աշխատանքների» ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 9000 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ, «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 1150000088680300 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Գ. Մարտիրոսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 12-00:

Տեխնիկական համագործակցության եւ վերապատրաստման Կոորդինատորների տարեկան հանդիպում Երեւանում

Մայիսի 14-15-ը Երեւանում տեղի ունեցավ Մեծ տասնյակի (G-10), Ավստրիայի, Արժույթի Միջազգային Հիմնադրամի (IMF), Եվրոպական կենտրոնական բանկի (ECB), Կենտրոնական եւ Արեւելյան Եվրոպայի (CEEC) եւ Անկախ Պետությունների Համագործակցության երկրների կենտրոնական/ազգային բանկերի տեխնիկական համագործակցության եւ վերապատրաստման Կոորդինատորների տարեկան հանդիպումը: Միջազգային Հաշվարկների Բանկին առընթեր ամենամյա այս հանդիպումն առաջին անգամ տեղի ունեցավ Շվեյցարիայից դուրս:

Այսօր կայացավ Կոորդինատորների հանդիպումը Կենտրոնական բանկի ղեկավարության հետ:

Հանդիպման ժամանակ ներկայացվեց ԿԲ պատմությունը, զարգացումը, բանկի առջեւ ծառացած խնդիրները, ԿԲ տեսլականը: Հյուրերին ներկայացվեցին նաեւ ԿԲ կողմից վարվող վերահսկողական, դրամավարկային եւ ֆինանսական քաղաքականությունները, այնուհետեւ քննարկվեցին տեխնիկական աջակցության եւ ապագա կրթական ու վերապատրաստման ծրագրերի հետ կապված հարցեր:

ԿԲ մամուլի ծառայություն

Մրցույթի հրավեր

ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագրերի հայաստանյան գրասենյակը հայտարարում է մրցույթ **«Տավուշի մարզի, Լուսաձոր համայնքի ցածր ճնշման գազատարի կառուցման»** նախագծային աշխատանքներ իրականացնելու համար:

Տանկացողները կարող են ձեռք բերել մրցույթին մասնակցելու անհրաժեշտ բոլոր փաստաթղթերը, այցելելով ՄԱԿ-ի հայաստանյան գրասենյակ՝ Պետրոս Ադամյան 14, դիմել Գրիգոր Ախնոյանին՝ 56 60 73 լ. 126: Փաստաթղթերի ներկայացման վերջնաժամկետը՝ 2007, 25 մայիսի, ժամը 17:00:

Մրցույթի հրավեր

ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագրերի հայաստանյան գրասենյակը հայտարարում է մրցույթ **«Ստեփանավանի քաղաքապետարանի ինտերնետ հանգույցի համակցում»** եւ **«ՄԱԶԾ ԷՆՖՈՒ տեղակայված ցանցային հանգույցի ինտերնետ համակցում»** նախագծային աշխատանքներ իրականացնելու համար:

Տանկացողները կարող են ձեռք բերել մրցույթին մասնակցելու անհրաժեշտ բոլոր փաստաթղթերը, այցելելով ՄԱԿ-ի հայաստանյան գրասենյակ՝ Պետրոս Ադամյան 14, դիմել Գրիգոր Ախնոյանին՝ 56 60 73 լ. 126: Փաստաթղթերի ներկայացման վերջնաժամկետը՝ 2007, 25 մայիսի, ժամը 17:00:

www.azgdaily.com

Կենտրոնական բանկի խորհրդի նիստում

Կենտրոնական բանկի խորհուրդը մայիսի 15-ի նիստում, որը վարում էր ԿԲ նախագահ Տիգրան Սարգսյանը, հաստատեց «Արժեթղթերի շուկայի մասնագիտացված անձանց գործունեության հատուկ տնտեսական նորմատիվները» եւ «Արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնությունների լիցենզավորումը եւ կարգավորումը» կանոնակարգ 10-ը՝ նոր խմբագրությամբ:

Խորհուրդը որոշեց գրանցել «ԿԱՍԿԱԴ-ԿՐԵԴԻՏ» ՈՒԿ ՓԲԸ-ի ազդագիրը ներառող արժեթղթի գրանցման հայտարարագիրը եւ չառարկել «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԻԿԿ-ում «Դիագնոստիկա» բժշկական միավորում» ԲԲԸ-ի հասարակ բաժնետոմսերի գրանցման դադարեցմանը:

Արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններ իրականացնելու թիվ 12 լիցենզիան ճանաչվեց ուժը կորցրած:

Խորհուրդը որոշեց հրապարակել «Բանբեր» պարբերականի 2007 թ. առաջին եռամսյակի համարը:

ԿԲ մամուլի ծառայություն

«Էկոնոմիկա եւ իրավունք» կենտրոն
«ՆՈՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ ԵՎ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՍԽԱԼՆԵՐԸ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏՈՒՄ»
Ամենամսյա սեմինարներ
«Էկոնոմիկա եւ իրավունք» կենտրոն՝ Մ. Բաղրամյան 24դ, 54-24-81, 54-74-81

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ARARATBANK

Մայիսի 10-ին ավարտվել է **ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ՓԲԸ**-ի կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի տեղաբաշխումը: Տեղաբաշխվել է 10 000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով 25 000 պարտատոմս, ընդհանուր 250 մլն ՀՀ դրամ արժողությամբ: Տեղաբաշխմանը մասնակցել են 44 անձինք, որոնցից 32-ը՝ ֆիզիկական, եւ 12-ը՝ իրավաբանական: Տեղաբաշխման ընթացքում գրանցվել է պահանջարկի գերազանցում առաջարկից 12 մլն ՀՀ դրամով:

Բանկի համար կարեւոր է ձեւավորել տեղաբաշխված պարտատոմսերի առուվաճառքի գործընթացը (գործառնություններ երկրորդային շուկայում): Այդ նպատակով **ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ**-ը պայմանագիր է կնքել **«Կասկադ ինվեստմենտս»**-ի հետ (մարքեթմեյքեր), որը պարտավորվել է մշտապես կատարել **ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ**-ի պարտատոմսերի գնանշումը եւ աջակցել դրանց առաջարկի եւ պահանջարկի բավարարումը: **ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ**-ը նախատեսում է նաեւ ցուցակել պարտատոմսերը Հայաստանի ֆոնդային բորսայում:

Այսուհետ յուրաքանչյուր ոք կարող է ներդնել իր ազատ ֆինանսական միջոցները եւ ձեռք բերել **ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ**-ի կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսեր երկրորդային շուկայից:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար կարող եք դիմել **ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ, Դիլինգային կենտրոն** (հասցե՝ ք. Երեւան, Պուշկինի 19, հեռ՝ 54-79-35, 54-79-36) կամ **«Կասկադ ինվեստմենտս» ՓԲԸ** (հասցե՝ ք. Երեւան, Հր. Քոչարի 5բ, հեռ՝ 27-87-76): Երկրորդային շրջանառությունը իրականացվելու է նաեւ **Հայաստանի ֆոնդային բորսայում** (հասցե՝ ք. Երեւան, Մ. Մկրտչյան 5բ, հեռ՝ 54-33-24):

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿԻ մամլո գրասենյակից

Уникальный исторический труд, знаменующий революцию в историографии!

КОНСТАНТИН ЗАХАРЯН

РОЖДЕСТВЕНСКАЯ ЛЕТОПИСЬ

55 лет династической истории (42г. до н.э. – 14 г. н.э.), год рождения Христова, летоисчисление и дуалистическое Таинство Рождества Христова

ЛЕТОПИСЬ

Капитальная (1420 стр.) книга Константина Захаряна доказывает, что историческая наука на первый век глубоко заблуждается, упорно толкуя о неправильности и фиктивности христианского летоисчисления. В построенном автором по хронопринципу исследовании (оно же расследование!) доказательно утверждается, что царь Ирод умер не в энциклопедическом 4 г. до н.э., а Рождество Христово имело место не, как устоялось думать, в 7/6/5 гг до н.э., но (строго соответственно нашему абсолютно верному летоисчислению) в 1/1 гг. до н.э. и н.э.

Захватывающее повествование представляет интерес как для специалистов, так и для всех интересующихся проблемами истории. На страницах книги увлекательно переплетены история sacra и история profana, хроника и метафоника, благовещенско-рождественская тайнопись, римские, еврейские и др. анналы, новореконструированные биографии видных персонажей эпохи (Августа, Антония, Клеопатры, Ирода, Квирина и т.д.), воссоздана развернутая панорама Древнего мира.

Спрашивайте в книжных магазинах.

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ԳՀԱՇՁԲ-07/22 ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **Երեւանի քաղաքապետարանի կարիքների համար Երեւան քաղաքի արդյունաբերական եւ պահեստային տարածքների հատակագծման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 950.0 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ, «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 1150000088680300 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Գ. Հուրոյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ գնանշման հարցման հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 14.30-ը:

«ՍՓՅՈՒՌԻ» ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐԻ ԳՆԱՑՈՒՑԱԿ

Տեղեկագրքի անվանումը	Ձեռնարկությունների համար	Բնակչության համար
«Հայաստանի գործարար տեղեկատու եւ Դեղին էջեր»	անվճար	3 000 դրամ
«Հայաստանի Դեղին էջեր» կազմակերպությունների տեղեկատու		400 դրամ
Փ. Բուզանդի 1/3, 7-րդ հարկ, հեռ. 563505	*Նամակով դիմեք «Սփյուռի» գրասենյակ*	*Հարցրեք կրպակներում*

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Բնապահպանության նախարարությունը, «Արտես» ՍՊԸ, եւ Աշտարակի քաղաքապետարանը 2007 թ. մայիսի 31-ին, ժամը 14-00-ին կազմակերպում են հասարակական լսումներ Աշտարակի մարզում՝ Աշտարակ-Գյումրի ավտոճանապարհ 25-ոմ կմ-ի ճանապարհանշանում նախատեսվող ավտոմեքենաների գազալցակայրման կայանի շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման վերաբերյալ: Նախագծային փաստաթղթերին կարելի է ծանոթանալ ք. Երեւան, Կոմիտասի 29-ի հասցեում եւ Շիրակի մարզի Արուճյան համայնքում:

ՈՒՆԵՔ ՀԱՅՏ ՊԱՏՄԵԼ՝ 58-29-60

Լրատվական գործունեություն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետության 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրված՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Յակոբ Աւետիսեան: Տպաքանակ՝ 3000, սերտագրված է տպագրության՝ 15.05.2007, գինը՝ 100 դրամ, տպագրվում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարանում՝ Արշակունյաց 2: